

**Київський національний торговельно-економічний
університет
Кафедра світової економіки**

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

**Імпорт в проміжному споживанні підприємств
(на матеріалах ТОВ «Самміт», м. Київ)**

Студента 2 курсу, 1М групи,
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Міжнародна
економіка»

Примака Андрія
Миколайовича

_____

підпис

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент кафедри
зовнішньоекономічної діяльності
підприємства

Студінський Володимир
Аркадійович

_____

підпис

Гарант освітньої
програми
кандидат економічних наук,
професор кафедри світової
економіки

Кудирко Людмила
Петрівна

_____

підпис

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ТОВ «САММІТ»....	5
1.1. Аналіз міжнародного ринку матеріалів для друку.....	5
1.2. Аналіз господарської і фінансово-економічної діяльності ТОВ «Самміт»	9
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «САММІТ» НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ.....	18
2.1. Моніторинг зовнішнього середовища ТОВ «Самміт».....	18
2.2. Оцінка імпорتنих операцій ТОВ «Самміт» в проміжному споживанні.....	25
Висновки до розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «САММІТ».....	33
3.1. Обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності імпорту ТОВ «Самміт»	33
3.2. Прогнозна оцінка ефективності запропонованих заходів ТОВ «Самміт»	39
Висновки до розділу 3	45
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Однією з особливостей XXI століття є зростаюча економічна взаємозалежність усіх країн в умовах глобалізації, регіоналізації й диверсифікації товарних, фінансових, інвестиційних та інших ринків. Все це визначає специфіку та особливості зовнішньоекономічної діяльності, яка відіграє вирішальну роль у перебігу національних внутрішніх та посиленні міжнародних інтеграційних процесів, створенні передумов для нарощування темпів соціально-економічного розвитку.

Інтеграція української економіки до світової, зокрема до європейського економічного простору, актуалізує необхідність оцінки потенціалу підприємств галузі у зовнішньоекономічній діяльності (далі по тексті - ЗЕД), пошук напрямів її вдосконалення.

Аналіз рівня розробленості теми. Книговидання є невід'ємним складником креативної економіки та медійної індустрії, а поширення книжкової продукції, у тому числі у міжнародному просторі, відіграє значну роль у освітніх, наукових, економічних процесах. Втім через невеликі обсяги та внесок у показники міжнародної торгівлі, дослідженню ЗЕД книжкових видавництв приділяється не досить уваги. Стан та проблеми ЗЕД у вітчизняному книговиданні розглядаються в роботах Р.О. Дубаса, І.І. Малярчук, Л.А. Швайки, Л.П. Шендерівської, А.М. Штангрета та Г.І. Пушак.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є пошук шляхів та обґрунтування напрямів підвищення ефективності імпорту в проміжному споживанні підприємств видавничої сфери.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення таких **завдань**:

- проаналізувати стан міжнародного ринку матеріалів для друку;
- провести аналіз господарської і фінансово-економічної діяльності ТОВ «Самміт»;
- здійснити моніторинг зовнішнього середовища ТОВ «Самміт»;

- провести оцінку імпорتنих операцій ТОВ «Самміт» в проміжному споживанні;
- здійснити обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності імпорту ТОВ «Самміт»;
- виконати прогнозну оцінку ефективності запропонованих заходів ТОВ «Самміт».

Об’єктом дослідження є імпортна діяльність підприємства ТОВ «Самміт».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних положень та практичних рекомендацій спрямованих на підвищення ефективності імпортової діяльності підприємства.

Методи дослідження. У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження: системний підхід (для дослідження проблем підвищення ефективності імпортової діяльності підприємства); фінансово-економічний аналіз (для дослідження стану зовнішньоекономічної діяльності підприємства); графічний (для наочного представлення результатів дослідження), порівняльний (для здійснення порівняльного аналізу шляхів покращення імпортової діяльності підприємства).

Науково-практична новизна отриманих результатів. Результати проведеного дослідження можуть бути використані вітчизняними підприємствами для підвищення ефективності імпортової діяльності в сучасних умовах, зокрема ТОВ «Самміт», для збільшення ефективності угоди з постачальниками-нерезидентами.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг основного тексту роботи – 57 сторінок. Перелік літератури включає 25 джерел. Робота містить 19 таблиць та 5 малюнків.

РОЗДІЛ 1

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ТОВ «САММІТ»

1.1. Аналіз міжнародного ринку матеріалів для друку

У 2018 році в динаміці розвитку глобального сектора паперу і картону відбулися доволіно істотні зміни, які були обумовлені ще більшим зменшенням розриву між пропозицією і попитом на папір. Показники виробництва та наочного споживання паперу для друку й листи продовжували скорочуватися практично на всіх ринках, оскільки кінцеві користувачі стали економити на витратах на друковану рекламу і переходити на електронні засоби передачі даних; поширення інформації, включаючи Інтернет-мережу, он-лайн моделі тощо.

Використовуючи огляд Європейської конфедерація паперової промисловості (СЕРІ) за 2018 рік наведемо основні показники ринку матеріалів для друку.

Виробництво в країнах СЕРІ в 2018 році: 92,2 млн т (+ 0% до 2017 г. / + 1,5% до 2000 року / + 41,7% до 1991 року) (рис. 1.1.).

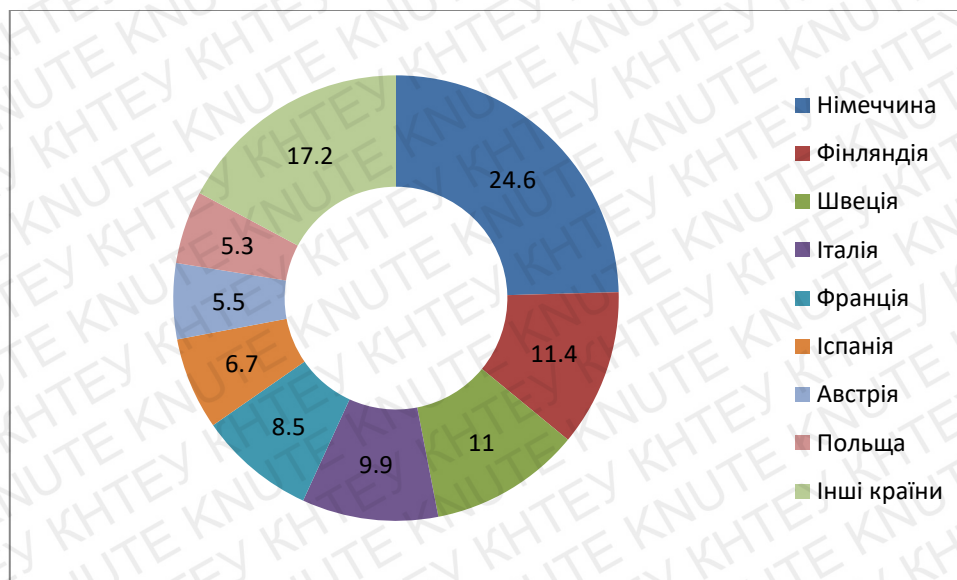

Рис. 1.1. Виробництво паперу в країнах СЕРІ за 2018 рік

Джерело: [23]

Розглянемо динаміку основних показників ринку паперу, що належить країнам СЕРІ (Confederation of European Paper Industries, члени – 18 країн ЄС) (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Динаміка виробництва та споживання паперу за 1991-2018 роки

Стаття	1991	2000	2005	2010	2017	2018	Зміна 2018/2017, %	Зміна 2018/2000, %
Вироблено, тис т	65052	90823	98259	95065	92208	92180	0	1,5
Видиме споживання, тис т	60102	82065	86369	81684	77414	77353	-0,1	-5,7
Експорт країнами СЕРІ, тис т		13887	17793	19164	20369	20573	1,1	48,2
Імпорт в країни СЕРІ, тис т		6383	5903	5783	5574	5756	3,3	-9,8
Експорт/Виробництво, %		15,3	18,1	20,2	22,1	22,3	0,2	7
Імпорт/Споживанч, %		7,8	6,8	7,1	7,2	7,4	0,2	-0,3

Джерело: [23]

Отже, експорт у 2018 році зріс на 20,4 млн. тонн, 1,05% до 2017 року, імпорт показав зростання на 5,6 млн тонн, + 3.3% до попереднього року. Видиме споживання паперу (виробництво + імпорт – експорт): показало зменшення на 0,1% до 2017 р. та 5,7% до 2000 року, але у порівнянні до 1991 року споживання зросло на 28,7%.

Окремо розглянемо виробництво і споживання окремих видів паперу (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Виробництво і споживання окремих видів паперу, тис т

Види паперу	2017	2018	Зміна 2018/2017, %	2017	2018	Зміна 2018/2017, %
Газетний папір	6040	5651	-6,4	5227	5061	-3,2
Некрейдований папір з вмістом деревесної маси	5671	5567	-1,8	4719	4636	-1,8
Крейдований папір з вмістом деревесної маси	6209	6208	0	4370	4221	-3,4
Некрейдований папір чистоцелюлозний	8728	8492	-2,7	7070	6915	-2,2

Продовження табл. 1.2

Крейдований папір чистоцелюлозний	6694	6212	-7,2	4229	3954	-6,5
Інший папір	27303	26479	-3	20388	19727	-3,2
Разом	33343	32130	-3,6	25616	24788	-3,2

Джерело: [23]

Так, через зниження економічної активності та розширення масштабів переходу кінцевих користувачів паперу для друку і письма на електронні засоби передачі даних й поширення інформації видиме споживання газетного паперу в Європі скоротилося в 2018 році 3,2%. При цьому скорочення газетного паперу склало 3,2%, а крейдованого паперу чистоцелюлозного – 6,5% в залежності від його виду. Споживання крейдованого паперу без вмісту деревної маси скоротилася в 2018 році на 3,4%.

Для сегмента паперу для друку 2018 рік був досить важким внаслідок отримання прибутку через збільшення вартості сировини (волокна, хімічних речовин і енергії).

Розглянемо законодавство ЄС щодо постачання продукції з деревини, до якої належить і папір. Згідно даних Єврорегламенту, оператори – це компанії, які здійснюють первинну поставку продукції з деревини на ринок Європейського Союзу: лісоімпортери, ритейлери і виробники, які закупають лісоматеріали і продукцію з деревини безпосередньо з-за кордону або з європейських лісів. Оператори зобов'язані впровадити систему забезпечення належної політики доброчесності для запобігання ризику потрапляння незаконно заготовленої деревини в ланцюжка поставок і вести записи про своїх клієнтів, яким вони постачають лісоматеріали і продукцію з деревини. Оператори можуть самостійно розробити власну систему належної сумлінності, використовувати вже наявну або розроблену однією з моніторингових організацій, що працюють в даній країні – члені Європейського Союзу і відповідають за впровадження та контроль за виконанням вимог Еврорегламенту.

Але незалежно від того, яка система буде застосовуватися, оператори несуть відповідальність за торгівлю незаконно заготовленою деревиною. Відповідне законодавство: пункт (а) параграфу 1 статті 6 Євросоюзу «заходи і процедури, що забезпечують доступ до наступної інформації про розміщення оператором на ринку лісоматеріалів та продукції з деревини:

- опис, включаючи торговельне найменування та вид продукції, в тому числі назви порід і при необхідності повні наукові назви;
- назва країни заготовки і при наявності:
  - (i) область в межах країни – постачальника, де була заготовлена деревина;
  - (ii) концесія, на території якої була заготовлена деревина ...» [8].

Виконуючи цю вимогу щодо надання інформації стосовно продукції глибокої переробки або продукції, до складу якої входить компонент з деревини глибокої переробки, оператору необхідно отримати відомості про походження всіх матеріалів, що входять до складу продукції, включаючи інформацію про видовий склад, місце заготовки для кожного компонента і легальності походження цих компонентів.

Визначити точне місце походження окремого компонента продукції з деревини глибокої переробки часто буває складно. Особливо це стосується такої продукції, як папір, де навіть визначення видової приналежності деревини може бути складним.

Оператор повинен надати перелік всіх видів (порід), деревина яких могла бути використана для виробництва даного продукту. Перелік повинен бути складений відповідно до міжнародно прийнятими номенклатурами лісоматеріалів та виробів з деревини (Наприклад, DIN EN 13556 «Номенклатура лісоматеріалів, яка використовується в Європі»; *Nomenclature Generale des Bois Tropicaux*, АТІВТ, 1979).

У випадках, якщо є можливість встановити, що компонент в продукції з деревини глибокої переробки вже був розміщений на ринку до його включення у розглянутий продукт або був виготовлений з матеріалу, який

закінчив свій життєвий цикл і інакше був б утилізовано або викинутий як відходи, для цього компонента оцінка ризику не потрібно. наприклад, якщо оператор виробляє і реалізує продукцію, що містить суміш деревної тріски, частина якої виготовлена з лісоматеріалів, вже розміщених на ринку Європейського Союзу, а частина – з первинних лісоматеріалів, імпортованих в Європейський Союз, то оцінка ризику буде необхідна тільки щодо імпортованої тріски.

Законодавство ЄС щодо постачання продукції з деревини, до якої належить і папір, регламентує тільки розкриття інформації, щодо переліку всіх видів (порід), деревина яких могла бути використана для виробництва паперу. Імпорт паперової продукції з ЄС регламентований Митний кодексом України [14], українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності [20].

1.2. Аналіз господарської і фінансово-економічної діяльності ТОВ «Самміт»

ТОВ «Самміт» успішно працює на ринку України з 1993 р. Зараз підприємство є розвиненим поліграфічним виробництвом зі своєю арт-студією. Друкарня в 2009 році отримала державний статус українського книжкового видавництва. Підприємство пропонує повне обслуговування в області поліграфії, зовнішньої реклами, друку періодики, виготовлення книг від створення макета (арт-студія) до безкоштовної доставки готової продукції (сервіс).

ТОВ «Самміт» надає такі послуги:

1. Арт-студія: фотопослуги; сканування; графічний дизайн (створення логотипів, фірмового стилю, макетів будь-якої рекламної продукції, вивісок, упаковки); верстка, створення шаблону періодичних видань (журналів), брошур і книг; безкоштовна підготовка до; нестандартний дизайн,

2. Друк: оперативний цифровий повнокольоровий і чорно-білий (ч / б) друк до формату 310x440 мм; тиражування ч / б до формату А3 (ризографія); офсетний повнокольоровий друк до формату А1; шовкотрафарет, деколь, тамподрук (нанесення зображення на сувенірну продукцію); широкоформатний інтер'єрний друк, широкоформатний друк для зовнішнього використання (банери, борди), фальцювання, брошурування, термобіндер (м'яка обкладинка), ниткошвейки (тверда обкладинка), тиснення, біговка, перфорація, навивання пружини, матова і глянцева ламінація, цілісний і вибірковий УФ-лак, висікання, круглення кутів.

3. Видавництво: верстка та дизайн авторських текстів, створення макетів книг, професійне художнє ілюстрування книг, присвоєння кодів ISBN, УДК, ББК, авторських знаків, штрих-кодів, друк книг у твердій та м'якій палітурці.

За даними звітності проаналізуємо фінансовий стан підприємства ТОВ «Самміт». За фінансовою звітністю (Додаток А-Д) ми можемо дослідити в табл. 1.3. майновий стан ТОВ «Самміт».

Таблиця 1.3

Показники майнового стану ТОВ «Самміт»

Найменування показника	Формула розрахунку	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19
Загальна сума господарських засобів, що знаходяться в розпорядженні підприємства	баланс	2177,50	2317,00	2363,00	2697,00	2517,00	2460,00
Частка необоротних активів в активах	необоротні активи / баланс	0,62	0,64	0,62	0,58	0,57	0,56
Частка основних засобів в активах	основні засоби / баланс	0,62	0,57	0,60	0,56	0,55	0,54

Продовження табл. 1.3

Частка осн. засобів в оборотн. активах	основні засоби / оборотні активи	1,00	0,88	0,97	0,96	0,97	0,97
Коефіцієнт зносу основних засобів	знос / початкова вартість ОЗ	0,35	0,39	-0,41	0,45	0,50	0,54
Коефіцієнт придатності	залишкова вартість/ початкова вартість ОЗ	0,65	0,61	0,59	0,55	0,50	0,46

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Отже, частка необоротних активів в активах підприємства складає на кінець 2018 року 56%, на початок 2014 року – 62%, при цьому вся ця сума припадає на основні засоби.

Таблиця 1.4

Коефіцієнти фінансової стійкості ТОВ «Самміт»

Найменування показника	Нормальне значення	Формула розрахунку	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,5-0,8	власний капітал/ баланс	0,44	0,40	0,36	0,34	0,35	0,30
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,2-0,5	залучений капітал/ баланс	0,56	0,60	0,64	0,66	0,65	0,70
Коефіцієнт незалежності (2)	1,0-4,0	власний капітал/ залучений капітал	0,80	0,68	0,56	0,52	0,54	0,44
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	0,25-1	залучений капітал / власний капітал	1,25	1,48	1,77	1,91	1,84	2,30

Продовження табл. 1.4

Коефіцієнт фінансової залежності	1,25-2,0	баланс/ власний капітал	2,25	2,48	2,77	2,92	2,85	3,30
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,05-0,10	власний оборотний капітал/ власний капітал	-0,39	- 0,59	-0,71	-0,69	-0,63	-0,84
Коефіцієнт інвестування	>1,0	власний капітал/ необоротні активи	0,72	0,63	0,59	0,59	0,61	0,54
Коефіцієнт покриття запасів і затрат власними оборотними коштами	0,6-0,8	(власний капітал - необоротні активи)/ запаси	-0,61	- 0,84	-0,75	-0,64	-0,58	-0,68
Коефіцієнт фінансової стійкості		власний капітал/ поточні зобов'язання	0,80	0,71	0,58	0,53	0,55	0,44

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Коефіцієнт фінансової незалежності показує питому вагу власного капіталу (коштів) у загальній сумі ресурсів підприємства та характеризує залежність підприємства від зовнішніх позик чи кредиторів. Отже, ТОВ «Самміт» зменшує 2014-2018 років цей показник. Він знаходиться поза межами рекомендованих значень.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу значний, отже, підприємство значно залежить від зовнішніх кредиторів.

Наступний коефіцієнт показує питому вагу власних коштів в загальній сумі залученого капіталу, вона швидко зменшується протягом 2014-2018 років.

Коефіцієнт фінансової залежності показує який розмір залучених коштів припадає на 1 грн. власних коштів. Так на кінець 2014 року цей показник склав 2,25 грн., а вже на кінець 2018 року – 3,3 грн. Збільшення

показника в динаміці свідчить про збільшення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів та кредиторів, тобто про деяке зниження фінансової стійкості.

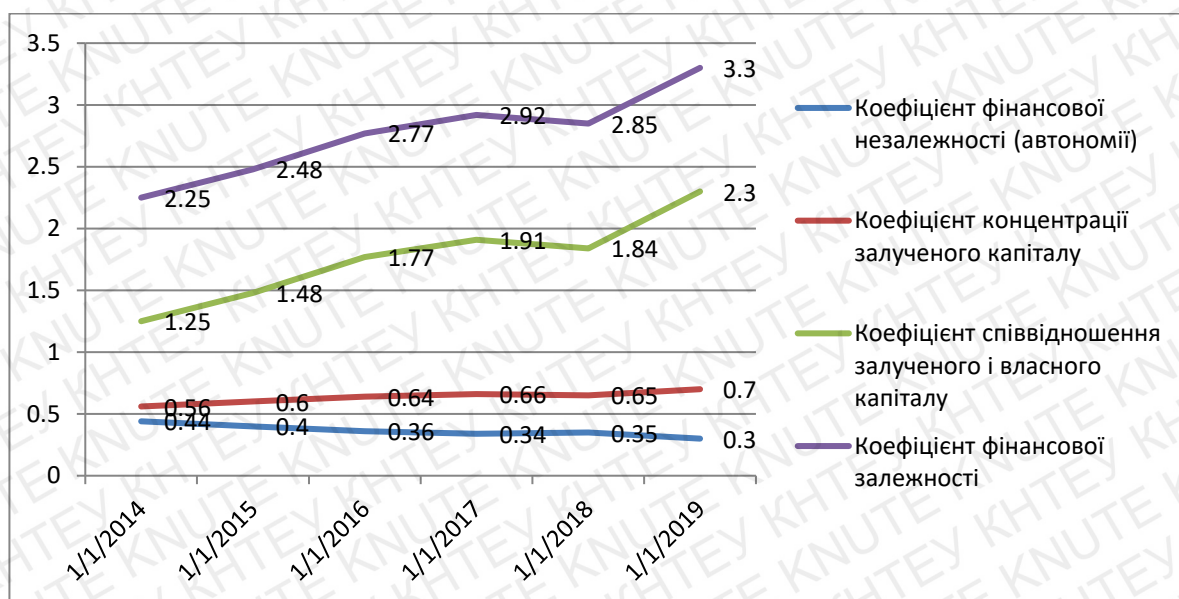

Рис. 1.2. Динаміка показників фінансової стійкості за 2013-2017 роки

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Коефіцієнт маневреності власного капіталу свідчить про відсутність власного оборотного капіталу підприємства.

Коефіцієнт інвестування свідчить про зниження фінансування необоротних активів за рахунок власних коштів. Даний показник знаходиться в межах рекомендованих значень.

Коефіцієнт покриття запасів і затрат власними оборотними коштами показує питому вагу власних оборотних коштів в загальній сумі запасів та затрат. Даний показник на кінець 2018 року знаходиться за межами рекомендованих значень.

Аналіз ліквідності стає необхідним в умовах ринкових відносин через посилення конкурентної боротьби та необхідність визначення платоспроможності підприємства (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Показники ліквідності та платоспроможності ТОВ «Самміт»

Найменування показника	Нормальне значення	Формула розрахунку	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19
Власний оборотний (функціонуючий) капітал (ВОК)	> 0	власний капітал + довгострокові зобов'язання - необоротні активи	-382	-492	-556	-605	-539	-624
Коефіцієнт маневреності функціонуючого капіталу		грошові кошти/ ВОК	-0,21	-0,25	-0,12	-0,17	-0,14	-0,17
Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу	-	Чистий дохід /ВОК	- 24,32	- 15,65	-16,71	-16,08	-19,46	-17,42
Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності)	2,0-2,5	оборотні активи / поточні зобов'язання	0,69	0,63	0,62	0,65	0,67	0,64
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8-1,5	(оборотні активи-запаси)/ поточні зобов'язання	0,17	0,13	0,07	0,08	0,08	0,10
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25-0,3	грошові кошти/ поточні зобов'язання	0,07	0,09	0,05	0,06	0,05	0,06
Частка оборотних активів в активах п/ва		оборотні активи/ баланс	0,34	0,35	0,38	0,42	0,43	0,43
Частка власних оборотних коштів в оборотних активах		ВОК/оборотні активи	-0,52	-0,61	-0,62	-0,53	-0,50	-0,59
Частка виробничих запасів в оборотних активах		запаси/ оборотні активи	0,86	0,82	0,89	0,88	0,88	0,86
Частка власних оборотних коштів у покритті запасів і затрат		ВОК/запаси	-0,61	-0,75	-0,69	-0,61	-0,57	-0,68

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Власний оборотний капітал необхідний для підтримання фінансової стійкості і платоспроможності підприємства, оскільки перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями означає, що підприємство може не тільки погасити зобов'язання, але й має резерви для розширення діяльності. Від'ємне значення ВОК свідчить про відсутність власного оборотного капіталу підприємства.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує здатність покриття своїх поточних зобов'язань грошовими коштами, його значення досить незначне, щоб забезпечити стабільний розвиток підприємства. Так, на 31.12.2018 р. 6% короткострокових платіжних зобов'язань могли бути негайно погашені. Цей показник у 2014 р. склав 7%. Отже, ми спостерігаємо тенденцію до зменшення.

Покриття поточних зобов'язань активами, які розуміють під собою або грошові кошти, або заборгованість у грошових коштах (дебіторська заборгованість) показує коефіцієнт швидкої ліквідності. Теоретично виправдане значення коефіцієнта швидкої ліквідності коливається у межах 0,8-1,5. Дані таблиці показують, що у періоді спостереження цей коефіцієнт у 2016 році не відповідав критеріям, що свідчить про нестачу коштів підприємства.

Коефіцієнт покриття є найбільш узагальнюючим показником, який дає характеристику ліквідності всіх оборотних активів. Коефіцієнт покриття у 2014-2018 рр. зменшувався та був нижчим нормативних значень.

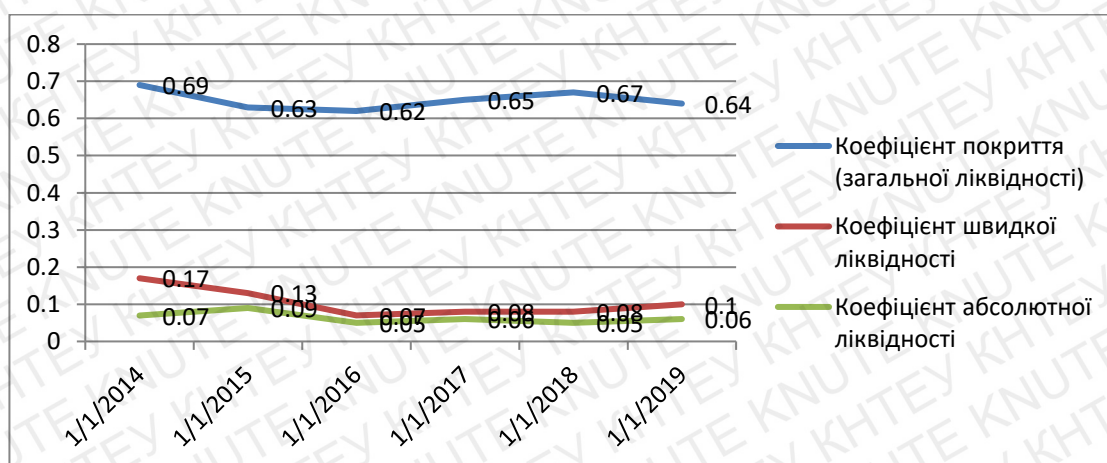

Рис. 1.3. Динаміка показників ліквідності за 2014-2018 роки

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Що стосується показників рентабельності (табл. 1.6), то з їх допомогою можна оцінити ефективність діяльності підприємства, тобто скільки активи, власний капітал, в цілому діяльність підприємства приносить чистого прибутку. Дані показники повинні мати позитивне значення і зростати.

Таблиця 1.6

Показники рентабельності ТОВ «Самміт» за 2014-2018 рр.

№ п/п	Найменування показника	Формула розрахунку	2014	2015	2016	2017	2018
1	Рентабельність майна (активів)	ЧистПР/БН(с)* 100	-1,42	-3,65	-4,49	-4,32	-6,14
2	Рентабельність власного капіталу	ЧистПР/ВК(с)* 100	-3,36	-8,62	-10,62	-10,20	-14,51
3	Рентабельність основних засобів	ЧистПР/ОЗ(с)*1 00	-2,41	-6,17	-7,60	-7,29	-10,38
4	Рентабельність продукції	ЧистПР/ВирРП *100	-0,35	-0,73	-0,86	-0,77	-1,06
5	Рентабельність основної діяльності	ЧистПР/СобРП *100	-0,53	-1,13	-1,34	-1,18	-1,61

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

Для наочного представлення дані таблиці 1.6 представимо у графічній формі на рис. 1.4.

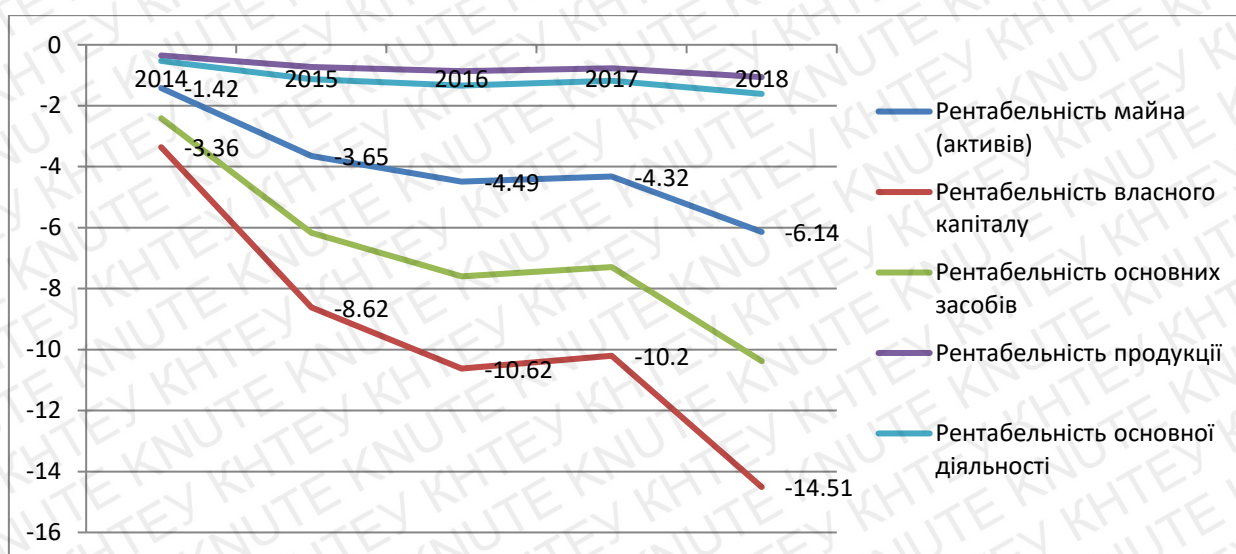

Рис. 1.4. Динаміка показників рентабельності за 2014-2018 роки, %

Джерело: складено автором за даними підприємства ТОВ «Самміт»

ТОВ «Самміт» збиткове. Показники збитковості зменшуються, у 2014 році збитковість діяльності склала 11,60%, тоді як у 2018 році – 6,89%.

Аналізуючи рентабельність діяльності та витрат ТОВ «Самміт», необхідно зауважити про негативну динаміку, що несе негативні наслідки для подальшого існування компанії, адже на 1 грн. чистого доходу від реалізації продукції припадає в середньому 1,06 грн збитку, а на 1 грн. собівартості продукції 1,61 грн збитку.

Отже, керуючому менеджменту ТОВ «Самміт» слід замислитися щодо стратегії подальшого існування підприємства.

Висновки до розділу 1

Отже, через зниження економічної активності і розширення масштабів переходу кінцевих користувачів паперу для друку і письма на електронні засоби передачі даних і поширення інформації видиме споживання газетного паперу в Європі скоротилося в 2018 році 3,2%. При цьому скорочення в разі газетного паперу склало 3,2%, а крейдованого паперу цистоцелюлозного - 6,5% в залежності від його виду. Споживання крейдованого паперу без вмісту деревної маси скоротилася в 2018 році на 3,4%.

Законодавство ЄС щодо постачання продукції з деревини, до якої належить і папір, регламентує тільки розкриття інформації, щодо переліку всіх видів (порід), деревина яких могла бути використана для виробництва паперу. Імпорт паперової продукції з ЄС регламентований Митний кодексом України, українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

ТОВ «Самміт» успішно працює на ринку України з 1993 р. Зараз підприємство є розвиненим поліграфічним виробництвом зі своєю арт-студією. Друкарня в 2009 році отримала державний статус українського книжкового видавництва. Підприємство пропонує повне обслуговування в області поліграфії, зовнішньої реклами, друку періодики, виготовлення книг від створення макета (арт-студія) до безкоштовної доставки готової продукції (сервіс).

Аналізуючи рентабельність діяльності та витрат ТОВ «Самміт», необхідно зауважити про негативну динаміку, що несе негативні наслідки для подальшого існування компанії, адже на 1 грн. чистого доходу від реалізації продукції припадає в середньому 1,06 грн збитку, а на 1 грн. собівартості продукції 1,61 грн збитку. Отже, ТОВ «Самміт» слід замислитися щодо стратегії подальшого існування підприємства.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «САММІТ» НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ

2.1. Моніторинг зовнішнього середовища ТОВ «Самміт»

Технологічна залежність українського промислового виробництва від імпорту не лише відображає ступінь залученості підприємств у світову систему виробничої кооперації або цінових переваг, придбаних імпортною продукцією в періоди зміцнення національної валюти, але також може сигналізувати про відсутність внутрішнього виробництва аналогів імпортованої продукції. Незалежно від природи виникнення, залежність українського промислового виробництва від імпорту виступає значущим чинником ризику погіршення виробничо-фінансових показників підприємств української промисловості як при ослабленні курсу національної валюти, так і обмеження імпорту, критичного для їх виробничої діяльності та одночасно формує значний потенціал імпортозаміщення.

Для дослідження тенденцій вітчизняного книгодрукування слід розглянути ринок книгодрукування світу.

Після 10 років зростання продажів електронних книг вже в 2015 році, за даними видання британського книжкового ринку The Bookseller, був вперше зафіксований спад. Сукупний обсяг продажів електронних книг у видавництв-лідерів (Penguin Random House, Hachette, HarperCollins, Pan Macmillan і Simon & Schuster) знизився на 2,4%. Частка цифрових книг цих видавництв впала з 32,7% до 30,3%. Аналогічна ситуація спостерігається за даними Асоціації американських видавців (Association of American Publishers, AAP). У період з 2015 року скорочуються сумарні доходи офіційних книговидавців від продажу e-books в США. Однак у 2017 році спад трохи призупиняється і становить 4,7%. У той же час збільшуються продажі книг на паперовому носії. Так в 2018 році в порівнянні з 2017 роком спостерігається зростання на 7,3%. Ця тенденція простежується і в прогнозах

аналітиків PwC, які вважають, що в найближчому п'ятилітті паперові книги будуть єдиним видом фізичних носіїв інформації, доходи від продажів яких збережуть позитивну динаміку. Після невеликого спаду книгодрукування починає поступово збільшувати обсяги виробництва. Поки мова йде про декілька відсотків в рік, але вже простежується явна позитивна тенденція [7].

Проте, в книгодрукуванні відбулися серйозні зміни. Змінилися запити користувачів. Сьогоднішній користувач хоче мінімізувати часовий проміжок між запитом і відгуком. А це вимагало від друкарської компанії збільшення оперативності, щоб не втратити своїх покупців. Ступінь технологічної залежності від імпорту різних виробництв української промисловості визначається сформованими стратегіями їх розвитку.

Аналіз технологічної залежності від імпорту для підприємств видавничої галузі на різних етапах розвитку економіки України протягом 2011-2018 рр. дозволяє оцінити динаміку, масштаб і галузеву структуру залежно випуску від імпорту в українському промисловому виробництві, виявити джерела її зростання для економіки в цілому, а також визначити галузеві перспективи імпортозаміщення та подальшого розвитку української економіки в умовах системного ослаблення курсу національної валюти [22].

Важливим показником стану ринку є обсяг виготовленої продукції. Динаміку основних кількісних показників книжкового ринку, а саме назв (друкованих одиниць) і тиражу, зображено на рис. 2.1.

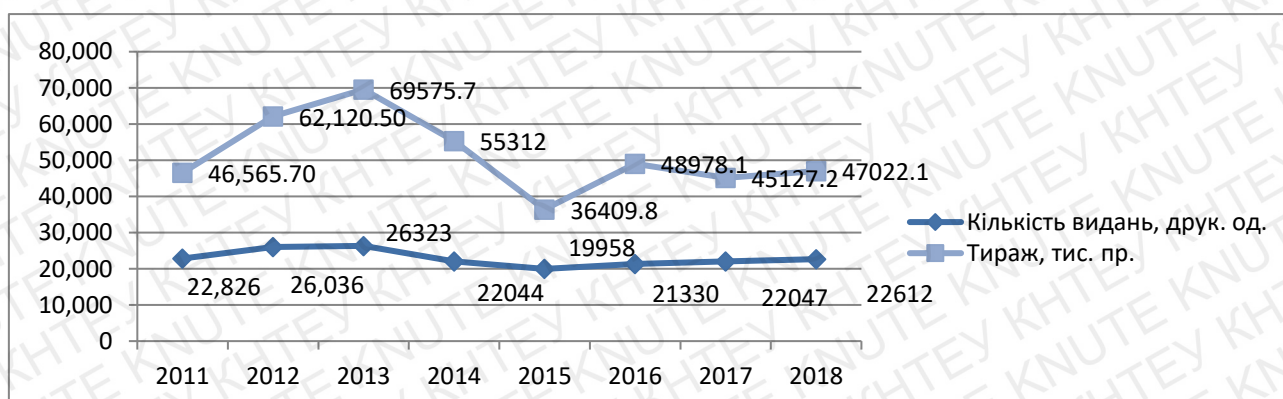

Рис. 2.1. Динаміка кількісних показників випуску книг і брошур за 2011-2018 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [1]

За результатами розрахунків виявлено найбільш інтенсивний розвиток книжкового ринку був у 2012 р.: темп зростання кількості випущених назв книг і брошур становив 114%, загального тиражу – 133%. За 2011–2018 рр. можна виділити такі періоди: 2011–2013 рр. – зростання обсягів випуску книжкової продукції, 2014–2015 рр. – спад виробництва, 2016 р. – збільшення випуску книг і брошур. Позитивна динаміка обсягу пропозиції видавничої галузі пов'язана зі зміною умов функціонування, а саме з уповільненням інфляції, активізацією державної підтримки у видавничій справі, вдосконаленням інформаційної політики.

Пропозицію на ринку формують видавництва, видавничі організації, фізичні особи – підприємці. Згідно з даними Державної служби статистики, кількість підприємств за видом економічної діяльності «Видавнича діяльність» має тенденцію до зниження (рис. 2).

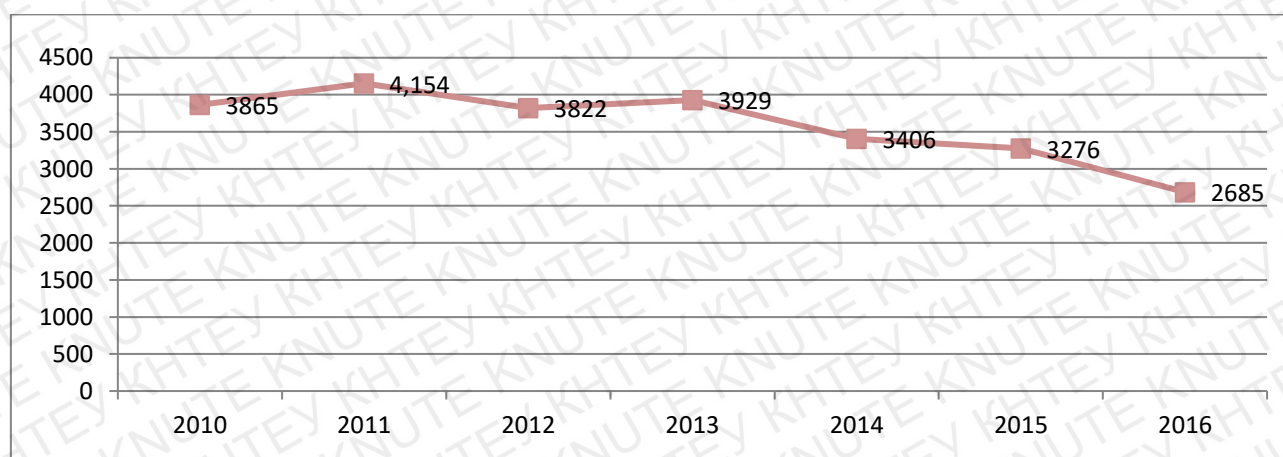

Рис. 2.2. Динаміка кількості підприємств за видом економічної діяльності «Видавнича діяльність» за 2010–2016 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [6]

На основі проведеного дослідження встановлено одну з особливостей видавничої діяльності – це переважно малий масштаб бізнесу. Зокрема, частка малих підприємств у видавничій галузі в 2016 р. становила 98,3%, що на 1,1 в. п. більше, ніж у 2010 р., позитивною була й динаміка частки мікропідприємств, що становлять основу групи малого бізнесу, а саме 85,7%

у 2016 р. порівняно з 81,2% у 2010 р.

Лідерами в Україні за кількістю випущених книг і брошур є харківське видавництво "Книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля" (1052 друк. од. тиражем 6793,8 тис. пр.), ТОВ"Видавництво "Ранок" (602друк. од. тиражем 3702,5 тис. пр.), ТОВ "Видавництво "Фоліо"(489друк. од. тиражем 1153,1 тис. пр.), тернопільське ТОВ "Видавництво "Навчальна книга – Богдан" (484друк. од. тиражем 633,8 тис. пр.), ТОВ "Видавництво "Віват" (411 друк. од. тиражем 1799,3 тис. пр.), київське ПП "Кристал бук" (401друк. од. тиражем 974,4 тис. пр.), видавництво "Генеза" (359 друк. од. тиражем 4475,0 тис. пр.).

Імпорт флексографічного обладнання в країну зріс на 31%. Ніяких даних про виробництво такого обладнання в Україні взагалі немає (як, судячи з усього і самого виробництва), при тому, що в 2013 було виготовлено 26 флексодрукарські машин, а вже в 2014 - всього шість. Після чого і зникають будь-які відомості про їх випуск [5].

Імпорт витратних матеріалів, перш за все, фарб, виріс на 4,4%. Така імпортозалежність неминує призводить до зростання собівартості продукції через безперервне падіння курсу гривні. Одночасно з цим, значні обсяги USD і EUR витікають з країни за кордон (рис. 2.3.).

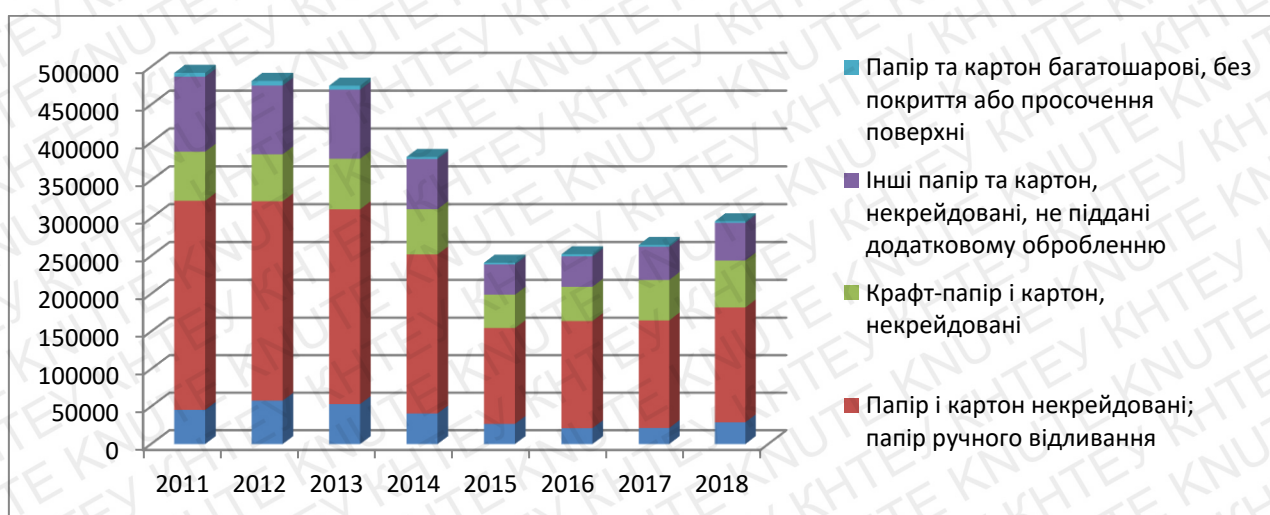

Рис. 2.3. Динаміка імпорту паперу для видавництва за 2011–2018 рр. , тис дол. США

Джерело: побудовано автором за даними [5]

Отже, можна побачити значне падіння імпорту паперу, починаючи з 2014 року, у 2015 році відбувся пік падіння внаслідок некерованого падіння курсу гривні. Так, імпорт проміжної продукції для виробництва книг та газет стає непривабливим. У 2015-2018 роках відбувається незначне зростання імпорту паперу для видавничої галузі, але це зростання незначне та не досягає рівня 2013 року.

Якщо подивитись саме на країни-експортери проміжної продукції для видавництва книг, то можна побачити що протягом 2011-2014 років найбільшим експортером для паперу та картону не крейдованого, які найбільше споживаються видавничою галуззю є Фінляндія. У 2013-2018 роках збільшується імпорт паперу та картону з Угорщини та Німеччини, як більш дешевої альтернативи Фінляндії (рис. 2.4).

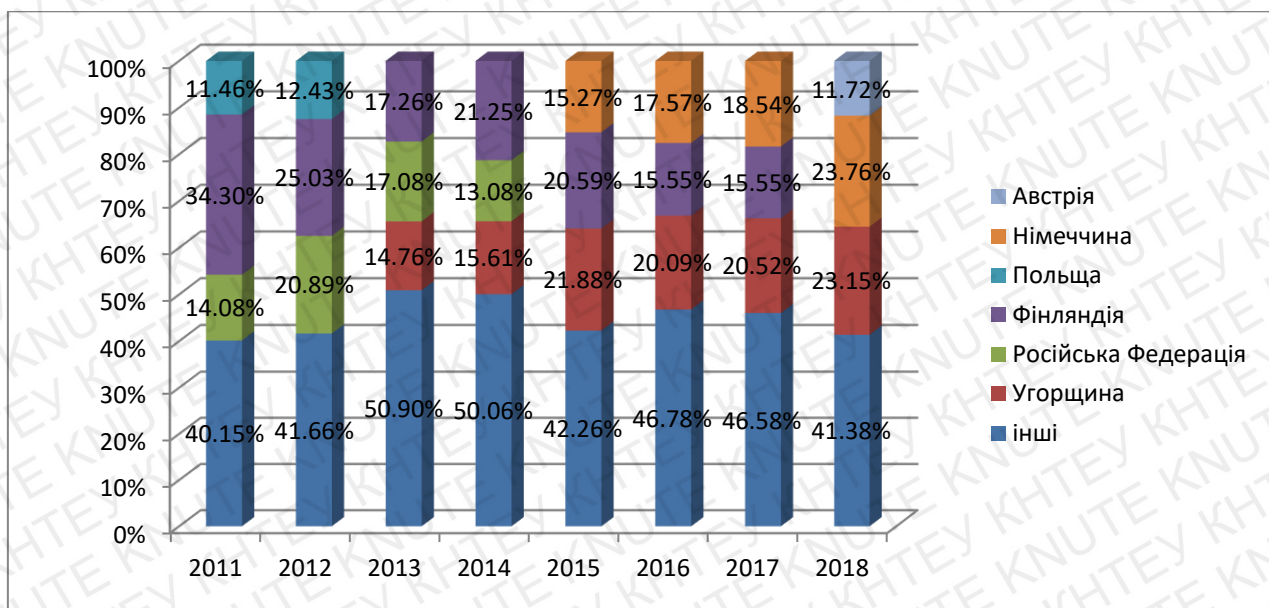

Рис. 2.4. Динаміка імпорту паперу та картону некрейдованих для видавництва з країн-експортерів за 2011–2018 рр. , %

Джерело: побудовано автором за даними [5]

Для визначення слабких місць підприємства, його загроз та можливостей, які в майбутньому допоможуть побудувати збалансовану систему показників, робимо SWOT-аналіз для даного підприємства.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Згуртований колектив Накопичений багаторічний досвід роботи Сучасне високопродуктивне обладнання Широкий асортимент товарів і послуг Задоволеність клієнтів Невисокі ціни, при дуже хорошій якості Хороші ділові зв'язки зі споживачами продукції і постачальниками матеріалів і комплектуючих Зручне місце розташування підприємства	Слабо розвинена корпоративна культура Низька кваліфікація співробітників Затягування термінів виконання замовлень Відсутність офсетного обладнання, для виконання замовлень великих тиражів Поява сильних конкурентів
Можливості	Загрози
Попит на поліграфічну і сувенірну продукцію досить високий і має стійку тенденцію до збільшення Сформований імідж ТОВ "Самміт" у споживачів продукції Невелика кількість достатньо сильних конкурентів Зниження кредитної процентної ставки	Зміна тенденції попиту Збої в постачаннях матеріалів Нестабільність господарського, податкового, банківського та інших законодавств Зниження загальної платоспроможності підприємств Активність конкурентів: а) програми просування б) додаткові послуги Економічний спад

Рис.2.5. SWOT-аналіз ТОВ «Самміт»

Розрахувавши показники матриці SWOT, можемо зробити висновок, що на даному етапі розвитку ТОВ «Самміт» знаходиться у сегменті «Слабкі сторони – Можливості», а отже для нього потрібно використовувати стратегію реалізації можливостей для подолання слабкостей. Деякими стратегічними заходами для реалізації цієї стратегії є:

1. Закупівля нового обладнання;
2. Впровадження заходів зі стимуляції праці;
3. Збільшення власного капіталу за рахунок залучення нових акціонерів;
4. Покращення умов, організації та стимулювання праці;
5. Приділення уваги підвищенню кваліфікації персоналу.

Так як числові значення показників відрізняються не суттєво, то, зробивши матрицю SWOT через певний проміжок часу, підприємство може перейти в інший квадрант.

PEST-аналіз (іноді позначають як STEP) - це маркетинговий інструмент, призначений для виявлення політичних (P - political), економічних (E - economic), соціальних (S - social) і технологічних (T - technological) аспектів зовнішнього середовища, які впливають на бізнес компанії. Розглянемо PESTLE-аналіз підприємства на рис. 2.6.

Р -Політичні фактори	Оцінка	Е -Економічні фактори	Оцінка
- Поточне законодавство на ринку;	+	Рівень економічного розвитку країни й умови функціонування підприємницьких структур;	-
- Антимонопольне законодавство;	-	Рівень інфляції;	-
- Політична стабільність;	+	Інвестиційний клімат в галузі;	+
- Громадське невдоволення політикою уряду;	-	Підвищення мінімального рівня зарплати;	-
- Посилення державного контролю за діяльністю суб'єктів бізнес-та штрафні санкції;	-	Загальні проблеми оподаткування;	-
- Недосконалість законодавчої бази	-	Підвищення рівня попиту на дані види послуг;	+
		Корупція;	-
		Обмінні курси валют	-
S -Соціально-культурні фактори		T -Технологічні фактори	
Демографія;	-	Прискорення темпів науково-технічного процесу;	+
Структура доходів і витрат;	-	Необхідність вкладання власних коштів в НДПКР;	-
Базові цінності;	+	Розвиток електронної комерції;	+
Тенденції способу життя;	+	Вплив мережі Інтернет.	+
Бренд, репутація компанії;	+		
Уявлення ЗМІ;	+		
Реклама і зв'язки з громадськістю.	+		
L - Законодавство		Е - Навколишнє середовище	
відсутність базового законодавства щодо розвитку поліграфічної галузі	-	наявна сезонність роботи	-
пільги видавництвам	-		

Рис. 2.6. Матриця PESTLE -аналізу ТОВ «Самміт»

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що корпорація більшою мірою зазнає негативного впливу, зокрема з боку економічних та політичних факторів. Соціокультурні та технічні фактори навпаки позитивно впливають на підприємство.

Зокрема, з числа політичних факторів позитивний вплив має тільки фактор зовнішньої стабілізації політичної ситуації в країні та наявність діючого законодавства, решта ж справляють виключно негативний вплив на розвиток аналізованого підприємства.

Щодо економічних факторів, то низький розвиток економічних структур, висока інфляція та тенденції до її зростання мають негативні наслідки для підприємства. Проте, попит на продукцію має зростаючий характер, що в комплексі з іншими факторами, такими як розвиток транспортних мереж, інвестиційна привабливість підприємства, призводить до благотворного впливу.

Соціокультурні фактори мають переважно позитивний вплив, так як життєвий рівень населення поступово зростає, а також у світлі масового впливу ЗМІ популярність товарів, що виробляються на «Оболоні» тільки зростає.

Технологічні фактори, зокрема прискорення і технологізація процесів виробництва, наукові новинки справляють позитивний вплив.

2.2. Оцінка імпорتنих операцій ТОВ «Самміт» в проміжному споживанні

Розглянемо імпорт проміжної продукції на прикладі компанії ТОВ «Самміт». Протягом 15-ти років компанія «Самміт-книга» спрямовує свою діяльність не лише на видання та розповсюдження книг, але, насамперед, прагне сприяти в реалізації права людини на свободу слова, освіти і доступу до інформації. З цією метою «Самміт» видає художню та освітню, публіцистичну та документальну літературу; молодих авторів й всесвітньо відомих класиків [25].

За 15 років роботи компанія-видавництво випустило 500 власних видань, загальним тиражем понад 1 000 000 примірників.

Метою підприємства при виході на зовнішній ринок і здійсненні

імпортних операцій є здешевлення постачання сировини, інакше витрати на організацію імпортних операцій є недоцільними та неефективними.

Динаміка структури собівартості ТОВ «Самміт» представлено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка структури купівлі сировини ТОВ «Самміт» за 2016-2018 рр.

Показник	2014	2015	2016	2017	2018
Собівартість тис. грн., в т.ч.	6036	7226	7562	8234	8549
Імпорт, тис.грн.	2069	1311	1973	1745	1948
Придбання на внутрішньому ринку, тис. грн	3967	5915	5589	6489	6601
Рівень витрат на імпорт в загальному обсягу собівартості	34,28	18,14	26,09	21,19	22,79

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

Отже, ТОВ «Самміт» у 2014 році імпортувало проміжної продукції 34,28% від обсягів собівартості, у 2017 році обсяги імпортних операцій у відносному виразі зменшуються. У 2018 році обсяг імпортних операцій збільшується, як в абсолютному, так й у відносному виразі.

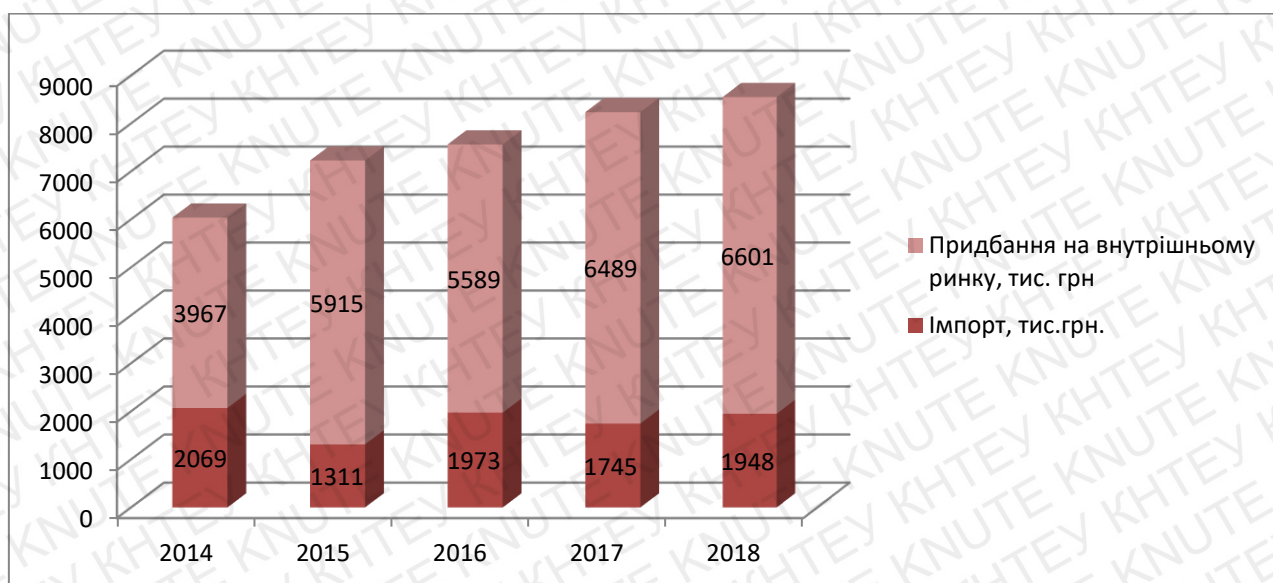

Рис. 2.7. Динаміка структури собівартості ТОВ «Самміт» за 2014-2018 рр.

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

Маючи постійних постачальників, ТОВ «Самміт» намагається знаходити нових постачальників задля розширення здешевлення товарів. При купівлі на зовнішньому ринку використовуються договірні ціни, які передбачають індивідуальний підхід до кожного експортера-постачальника.

Структуру імпорту запасів ТОВ «Самміт» за асортиментними групами за 2014-2018 рр. зображено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Структура імпорту ТОВ «Самміт» за асортиментними групами у 2016-2018 рр.

Імпортний асортимент	2014		2015		2016		2017		2018	
	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %
Імпорт сировини, у т.ч.:	2069	100	1311	100	1973	100	1745	100	1948	100
- імпорт паперу	1001,4	48,4	477,2	36,4	651,3	33,01	607,4	34,81	685,3	35,18
- імпорт картону	769,7	37,2	447,1	34,1	567,4	28,76	507,6	29,09	585,6	30,06
- імпорт фарби типографської	254,5	12,3	187,5	14,3	259,1	13,13	173,3	9,93	158,6	8,14
- інша продукція	43,4	2,1	199,3	15,2	495,2	25,1	456,7	26,17	518,6	26,62

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

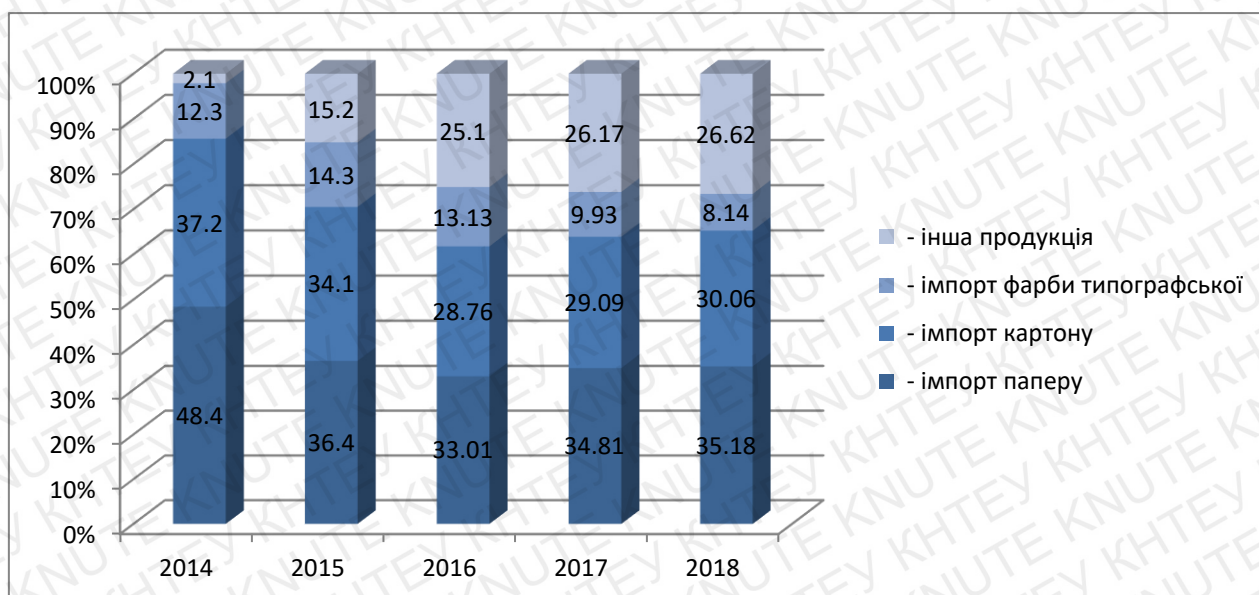

Рис. 2.8. Динаміка імпортних складових собівартості ТОВ «Самміт» в розрізі асортиментних груп у 2014-2018 рр.

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

Таким чином, спостерігається збільшення імпорту листів картону, паперу, іншої продукції. Також існує незначне збільшення імпорту фарби типографської.

Іншими міжнародними операціями у компанії ТОВ «Самміт» є імпорт

власне імпортного устаткування, матеріалів, програмного забезпечення, комплектуючих для здійснення діяльності (як правило, видавництва закупають їх у вітчизняних оптових посередників; під час виконання поліграфічних робіт на замовлення необхідні матеріали забезпечуються / надаються поліграфічним підприємством-виконавцем). Також видавництвами здійснюються інші зовнішньоекономічні операції, що супроводжують основну ЗЕД (валютні, кредитні та розрахункові операції; участь у семінарах, конференціях, навчальних заходах; наймання іноземних фізичних осіб на контрактній оплатній основі та ін.).

Розглянемо географічну структуру імпорту підприємства (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Структура імпорту ТОВ «Самміт» за групами країн за 2014-2018 рр.

Імпор- тний асорти- мент	2014		2015		2016		2017		2018	
	Сума, тис. грн	Питома вага,%	Сума, тис. грн	Питома вага,%	Сума, тис. грн	Питома вага,%	Сума, тис. грн	Питома вага,%	Сума, тис. грн	Питома вага,%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Фінляндія	1278,6	61,8	746,0	56,9	1012,1	51,3	888,2	50,9	940,9	48,3
Китай	461,4	22,3	283,2	21,6	246,6	12,5	286,2	16,4	358,4	18,4
Польща	99,3	4,8	121,9	9,3	331,5	16,8	214,6	12,3	362,3	18,6
Італія	64,1	3,1	89,1	6,8	290,0	14,7	160,5	9,2	66,2	3,4
Росія	128,3	6,2	55,1	4,2	63,1	3,2	106,4	6,1	187,0	9,6
Швеція	37,2	1,8	15,7	1,2	29,6	1,5	89,0	5,1	33,1	1,7
Разом	2069	100	1311	100	1973	100	1745	100	1948	100

Джерело: побудовано автором за статистичними даними ТОВ «Самміт»

Основним контрагентом підприємства є Фінляндія – 48,3% у 2018 році, 61,8% у 2014 році. Досить значні обсяги підприємство закуповує у Китаю – 18,4% у 2018 році, 22,3% у 2018 році, у Італії та Швеції частка експорту займає до 5 відсотків.

Розглянемо особливості імпорту папіру для проміжного споживання ТОВ «Самміт». Для працівників митних органів при оформленні паперу, що переміщується через митний кордон України, є класифікація згідно УКТЗЕД. Основними ознаками ідентифікації паперу для друку при встановленні коду за УКТЗЕД є маса 1 м², вміст волокон, вид обробки та форма виготовлення.

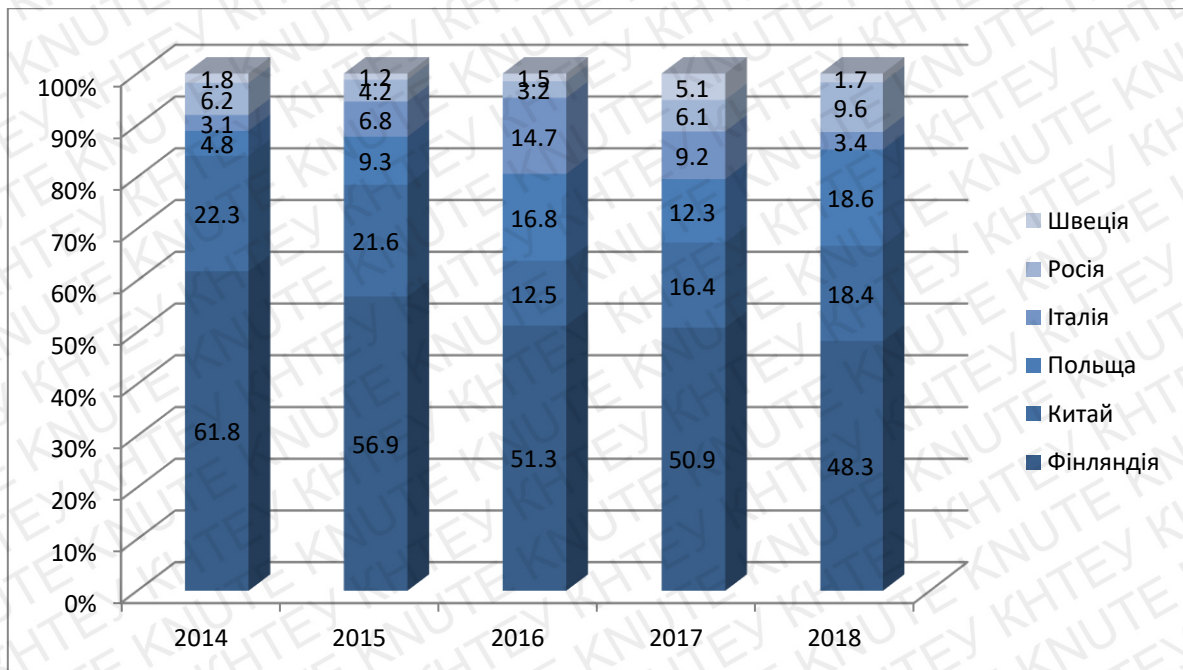

Рис. 2.9. Динаміка імпорту ТОВ «Самміт» за групами у країнах, що є найбільшим контрагент за 2014-2018 рр.

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Самміт»

Класифікація товарів згідно з УКТЗЕД провадиться з урахуванням визначальних характеристик товару та Основних правил інтерпретації класифікації товарів та пояснень до УКТЗЕД [2].

Органи ДФС класифікують товари, тобто відносять їх до класифікаційних групувань, зазначених в УКТЗЕД. Рішення органів ДФС щодо класифікації товарів для митних цілей є обов'язковими для підприємств і громадян [14].

Проаналізуємо як в УКТ ЗЕД кодується папір офісний для чорно-білого друку та копіювання білий ТМ «ZOOM», формат А4 (210×297 мм).

Група 48 «Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону». Товарна позиція 4802 «Папір та картон некрейдовані гатунків, що використовуються для письма, друку або інших графічних цілей, та неперфоровані карти і неперфоровані паперові стрічки, в рулонах або прямокутних (включаючи квадратні) аркушах будь-якого розміру, крім паперу товарної позиції 4801 або 4803; папір та картон ручного відливання» містить такі товарні під позиції:

4802 10 00 00 – папір та картон ручного відливання;

4802 20 00 00 - папір та картон, що використовуються як основа для світлочутливого, теплочутливого або електрочутливого паперу або картону;

4802 40 – папір, що використовується як основа для шпалер:

– папір та картон інші, без вмісту волокон, одержаних механічним або хіміко-механічним способом, або ті, в яких такі волокна становлять не більш як 10 мас.% загальної маси волокна.

Для класифікації паперу офісного для чорно-білого друку та копіювання ТМ «ZOOM» обираємо підпозицію:

4802 56 – з масою 1 м² 40 г або більше, але не більш як 150 г в аркушах з розміром однієї сторони не більш як 435 мм, а іншої – не більш як 297 мм у розгорнутому вигляді. Продовжуємо далі аналізувати інформацію, наведену в УКТЗЕД на рівні товарних категорій і обираємо: 4802562000 – з розміром однієї сторони 297 мм та розміром іншої 210 мм (формат А4).

Шляхом аналізу інформації у товарній номенклатурі встановлено код товару УКТЗЕД – 4802562000.

Слід зауважити, що саме на основі коду товару за УКТЗЕД органи Державної фіскальної служби застосовують заходи митно-тарифного регулювання під час імпорту товару в Україну.

Отже, ТОВ «Самміт», на нашу думку, незважаючи на витрати, пов'язані з пошуком нових постачальників, доцільно було б скоротити витрати при імпорті товарів проміжного споживання.

Встановлені особливості проміжного імпорту у книговидавничій справі дозволяє окреслити ключові дії, необхідні для розвитку книговидавництва для реалізації ефективних зовнішньоекономічних стратегій видавництва. Без сумніву, активізація ЗЕД вітчизняних видавництв має передумову для динамічного розвитку внутрішнього книговиробництва.

Висновки до розділу 2

Можна виділити кілька основних проблем, які відчувають вітчизняні друкарні:

- зменшення попиту на продукцію, обумовлене зменшенням витрат на рекламу і підвищенням її вартості;
- підвищення витрат на придбання витратних матеріалів;
- збільшення цін на запчастини і обладнання.

Проблеми виникають і при виготовленні рекламних виробів, і при випуску періодичних видань. Є й позитивний момент: виробництво багатьох журналів, друк яких здійснювався за кордоном, сьогодні переведено до України. Вартість поліграфічної продукції може вирости і в 2019-2020 роках. Залежати це буде переважно від економічної ситуації, в тому числі цін на сировину, валютних курсів і можливості закуповувати папір та фарби вітчизняного виробництва. Поки що, на жаль, вітчизняна продукція не володіє достатнім якістю, а її асортимент залишається бідним.

Незважаючи на наслідки фінансово-економічної кризи, ринок поліграфії України в 2018 показує мінімальний показник, але все ж він зростає.

Повільне відродження вітчизняної друкарської індустрії зафіксувала Державна статистика, підбиваючи підсумки 1-го півріччя 2018 року. Офіційні показники виглядають наступним чином:

Друкарські цифри зростання за період січень-липень (включно) український поліграфісти реалізували на 5723,1 мільйона поліграфії (код 18 за КВЕД-2010) за кордоном було реалізовано на суму в 234 мільйони гривень в процентному відношенні це становить 103,4% відносно цього ж періоду в 2017 р.

Далеко не прямим, але все ж непрямим доказом збільшення попиту на послуги друкарів, є і дані пошукової системи Google, згідно з якими запити на кшталт «друк візиток», «друкарня» або «поліграфія» помітно зростають,

починаючи з 2016 року. Слід зазначити і зростання якості та спектру пропонованих послуг. Вітчизняні поліграфісти вже давно відповідають світовим стандартам.

Розрахувавши показники матриці SWOT, можемо зробити висновок, що на даному етапі розвитку ТОВ «Самміт» знаходиться у сегменті «Слабкі сторони – Можливості», а отже для нього потрібно використовувати стратегію реалізації можливостей для подолання слабкостей.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «САММІТ»

3.1. Обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності імпорту ТОВ «Самміт»

За результатами аналізу ТОВ «Самміт» було виявлено збільшення витрат на імпорт. Також виявили стабільність частки витрат на імпорт в загальній собівартості продукції.

Для виявлення можливості підвищення ефективності імпорту розглянемо структуру собівартості імпортних витрат ТОВ «Самміт» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Витрати на імпортні операції компанії, тис. грн.

Стаття витрат	2014		2015		2016		2017		2018	
	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %
Контрактна вартість товарів	1328,3	64,2	827,2	63,1	1219,3	61,8	1071,4	61,4	1135,7	58,3
Транспортні витрати	585,5	28,3	388,1	29,6	599,8	30,4	551,4	31,6	666,2	34,2
Митні збори	155,2	7,5	95,7	7,3	153,9	7,8	122,2	7	146,1	7,5
Загальна вартість товару	2069	100	1311	100	1973	100	1745	100	1948	100

Джерело: побудовано автором за статистичними даними ТОВ «Самміт»

У 2018 році відзначається негативна динаміка за контрактною вартістю. Це обумовлено зниженням поставок натурального обсягу імпортних товарів. Однак транспортні витрати в 2018 році показали позитивний індекс динаміки, тобто відбулося збільшення даного виду витрат, що обумовлено зміною структури витрат на імпорт. Те ж саме можна сказати

і про митні збори.

Аналіз структури і динаміки витрат на імпорт показав зростання накладних витрат, куди входять витрати на транспорт. Звідси можна зробити висновок про необхідність зниження частки витрат на транспорт в загальній структурі витрат на імпорتنі операції. Таким чином, на основі проведеного аналізу можна зробити висновок про необхідність перегляду логістичної схеми постачання. Найбільш доцільним варіантом вирішення проблеми вважаємо збільшення обсягів сировини в кожній поставці і скорочення кількості поставок в рік.

Нами запропоновано імпорт паперу для друку з інших можливих країн (Додаток Ж; 3). Піддрунтям для вибору оптимального закордонного ринку є результати аналізу позиції кожної з країн у поширених рейтингових системах:

- індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index);
- індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom);
- індекс залучення країн світу до міжнародної торгівлі (Enabling Trade Index);
- індекс легкості ведення бізнесу (Doing Business) [23].

Необхідно провести ранжування країн за агрегованим показником, що дозволяє оцінити сприятливість національного середовища для міжнародного бізнесу.

Таблиця 3.1

Обґрунтування вибору цільового ринку при здійсненні імпорتنі операції

	Фінляндія	Австрія	Франція
S1	7,82	7,90	8,02
S2	5,14	5,17	4,71
S3	6,08	5,22	4,98
S4	5,73	5,28	5,15
S5	5,09	5,35	4,84
S6	5,67	5,70	5,75

Продовження табл. 3.1

S7	4,84	5,00	4,29
S	5,77	5,66	5,39

Проаналізувавши збільшення накладних витрат при імпорті, доцільним є вибір Австрії, як потенційного контрагента. Вона має непоганий потенціал продажу, проводить досить ліберальну політику щодо експорту, має врегульовану законодавчу базу і є одним із основних партнерів у міжнародній торгівлі України, [15]. Крім того, за географічною ознакою поставка з Німеччини буде вигідною для ТОВ «Самміт», оскільки витрати на транспортування будуть відносно невисокими.

Для складання нового графіка поставок розглянемо графік поставок в 2018 році.

Таблиця 3.2

Графік поставок

Термін поставки	Автомобіль	Вага вантажу, т	Контрактна вартість вантажу, тис. грн	Транспортні витрати, тис грн
27.01.2018	Ford Trucks	9,6	97,3	43,5
17.02.2018	Foton 7	7	71,9	33,7
01.03.2018	Iveco	9,1	92,0	43,5
26.03.2018	Ford Trucks	9,4	51,8	44,3
15.04.2018	Iveco	9,9	66,1	43,0
07.05.2018	Foton 7	6,8	80,5	44,8
24.05.2018	Ford Trucks	9,7	72,9	41,9
19.06.2018	Foton 7	7	71,9	34,8
11.07.2018	Iveco	9,3	67,5	43,0
29.07.2018	Iveco	9,9	66,1	40,9
16.08.2018	Ford Trucks	9,7	63,5	41,4
19.09.2018	Ford Trucks	9,9	84,6	42,7
22.10.2018	Iveco	9,9	78,3	40,6
08.11.2018	Foton 7	6,8	55,0	44,6
02.12.2018	Iveco	9,3	57,8	40,1
23.12.2018	Foton 7	6,9	58,6	43,5
Разом		138,9	1135,7	666,2

Як видно з таблиці 3.2, вантаж поставляється частіше, ніж 1 раз на місяць. За рік пройшло 16 поставок. При цьому для перевезення використовують автомобілі з завантаженням 7-9 тонн. Необхідно переглянути систему постачання. З метою її оптимізації можливо розглянути використання 2-тонних вантажівок. В такому випадку річна вага 138,9 тонни буде перерозподілено на 7 поставок по 20 тонн в кожному.

Тоді графік поставок буде виглядати приблизно так (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Пропонований графік поставок

Термін поставки	Автомобіль	Вага вантажу, т	Контрактна вартість вантажу, тис. грн	Транспортні витрати, тис грн
23.01.2019	MAN	20	162,2	32,6
21.03.2019	MAN	20	162,2	32,6
19.05.2019	MAN	20	162,2	32,6
11.07.2019	MAN	20	162,2	32,6
04.09.2019	MAN	20	162,2	32,6
14.10.2019	MAN	20	162,2	32,6
15.12.2019	MAN	20	162,2	32,6
Разом		138,9	1135,7	228,2

Дана система поставок вимагає чіткого складання замовлення. Для цього необхідно забезпечити виробництво відповідним програмним забезпеченням. Головною метою установки програмного забезпечення є ефективне управління запасами при зниженні кількості поставок і збереженні їх обсягу по тоннажу.

Будь-товарний потік рухається поетапно. Спочатку підприємство працює з постачальником, у якого виробляється замовлення сировини. Це одне з основних ланок ланцюга, що забезпечує своєчасність і безперервність поставок. Вибір постачальника здійснюється за цілим набором критеріїв, основним з яких є прийнятне співвідношення ціни і якості товарів. При вдалому виборі постачальника можна гарантувати, що він зробить або надасть необхідну кількість товару в потрібний час. При розрахунку обсягу

замовлення можна користуватися різними методиками, найбільш популярними з яких є замовлення через рівні проміжки часу або при досягненні мінімального запасу. Для більш точного визначення обсягу закупівель використовується ABC-аналіз.

Сучасні програмні засоби дозволяють комбінувати різні методики управління запасу.

Так, в Forecast NOW! Можна провести ABC-аналіз і задати на його підставі рівень сервісу різних групах товарів. Вартість Forecast NOW! – 125000 грн.

Таким чином, на першому етапі управління поставок за допомогою програмного забезпечення можна точно розрахувати обсяг замовлення.

На наступному етапі необхідно розробити систему постачання - вона повинна бути своєчасною і недорогий. Тут як раз і йдеться про зміну умов роботи з постачальниками. Крім того, можливе укладання договорів з додатковими постачальниками, якщо їх умови нам підійдуть більше.

Обов'язково потрібно враховувати, що кожна з ланок ланцюга поставок працює зі своїм логістичним компонентом і тільки ефективне об'єднання їх в систему дасть можливість забезпечити постійний і своєчасний підвіз потрібної кількості сировини. Це потрібно врахувати в договорах з постачальниками: домовитися про терміни відвантаження сировини з моменту надходження замовлення. Якщо цього не зробити, підприємства буде відчувати дефіцит сировини, що призводить до зниження рівня сервісу або, навпаки, при зайвих обсягах будуть наростати витрати на складування або з'являтися неліквіди.

Оптимізація управління товарними потоками здійснює на кожному структурному етапі цього процесу. При правильному підході підприємство значно збільшує свій прибуток за рахунок вигідного придбання товару, а також економії на його доставку.

При визначенні обсягу замовлення слід проаналізувати попит на кожен з товарних позицій і потреба в страховому запасі. Це робиться на основі

ABC-аналізу, коли товар розбивається на групи щодо попиту і прибутковості. Товари, які користуються постійним попитом, як і товарні позиції, з низьким або епізодичним попитом, не вимагають страхового запасу. Перші завозяться регулярними партіями, а другі – переважно під замовлення. Серед товарів класу С, які складають 80% від загальної кількості, багато позицій користуються нестабільним попитом, тому по даному класу можна необхідно створювати страхові запаси.

Оптимізація витрат на транспортування досягається розміщенням на них адекватної кількості страхового запасу. Це можна зробити декількома способами. Перш за все, за допомогою ABC-аналізу визначається оптимальний обсяг замовлення. Товар при цьому методом замовляється при зниженні запасів до критичного рівня. Іноді використовується методика, при якій запаси розбиваються на дві партії. Одна відправляється в виробництво, а інша зберігається на складі. Як тільки перша партія буде використана, друга відправляється на її місце, а на склад замовляється нова партія сировини.

Автоматизація процесу замовлення дозволить підвищити точність розрахунків і істотно скоротити час.

Відстеження переміщень товару проводиться за допомогою WMS системи. Дана система дозволяє в автоматичному режимі відстежити переміщення товару, оптимізувати процеси навантаження і розвантаження, максимально ефективно використовувати техніку і знизити витрати фонду оплати праці.

Розподілимо відповідальність за заходи (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Матриця відповідальності

Захід	Відповідальний
1. Установка нового програмного забезпечення	Системний адміністратор
2. Пошук нових постачальників по сировині і матеріалам	Відділ закупки
3. Обговорення з новими і наявними постачальниками умов поставок	Відділ закупки
4. Визначення рівня сервісу для кожної категорії товару	Маркетолог

Продовження табл. 3.4

5. Заведення всіх даних по постачальникам і товарів в програму	Бухгалтерія
6. Тестування нового програмного забезпечення	Відділ постачання, відділ закупки

Розподілимо заходи щодо термінів виконання.

Таблиця 3.5

Терміни реалізації заходів

Захід	Термін реалізації
1. Установка нового програмного забезпечення	квітень 2020
2. Пошук нових постачальників по сировині і матеріалам	березень - квітень 2020
3. Обговорення з новими і наявними постачальниками умов поставок	квітень - травень 2020
4. Визначення рівня сервісу для кожної категорії товару	березень 2020
5. Заведення всіх даних по постачальникам і товарів в програму	травень 2020
6. Тестування нового програмного забезпечення	червень - серпень 2020

Таким чином, реалізація заходів запланована на період березень - серпень 2020 року.

3.2. Прогнозна оцінка ефективності запропонованих заходів ТОВ «Самміт»

Розрахунок ефективності зробимо з використанням показників, що розраховувались у підрозділі 3.1.

Таблиця 3.6

Витрати на імпортні операції компанії, тис. грн

Стаття витрат	2014	2015	2016	2017	2018	2020 (прогн оз)	вага, %
Контрактна вартість товарів	1328,3	827,2	1219,3	1071,4	1135,7	1135,7	78,4
Транспортні витрати	585,5	388,1	599,8	551,4	666,2	228,2	15,7

Продовження табл. 3.6

Митні мита і збори	155,2	95,7	153,9	122,2	146,1	85,2	7,5
Загальна вартість товару	2069	1311	1973	1745	1948	1449,1	100,0

У прогнозі очікується скорочення частки витрат на імпорتنі операції в загальній собівартості продукції за рахунок транспортних витрат.

Розглянемо рентабельність основної діяльності ТОВ «Самміт» (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Показники рентабельності ТОВ «Самміт» за 2014-2020 рр.

Найменування показника	2014	2015	2016	2017	2018	2020 (прогноз)
Валовий дохід, тис грн	7702	9292	9728	10490	10871	10871
Собівартість тис. грн., в т.ч.	6036	7226	7562	8234	8549	8050,1
Імпорт, тис.грн.	2069	1311	1973	1745	1948	1449,1
Придбання на внутрішньому ринку, тис. грн	3967	5915	5589	6489	6601	6601
Валовий прибуток, тис грн	1666	2066	2166	2256	2322	2820,9
Рентабельність реалізації, %	27,6	28,6	28,6	27,4	27,2	35,0

Джерело: складено за даними підприємства

На графіку видно, що в разі скорочення транспортних витрат очікується збільшення рентабельності реалізації підприємства.

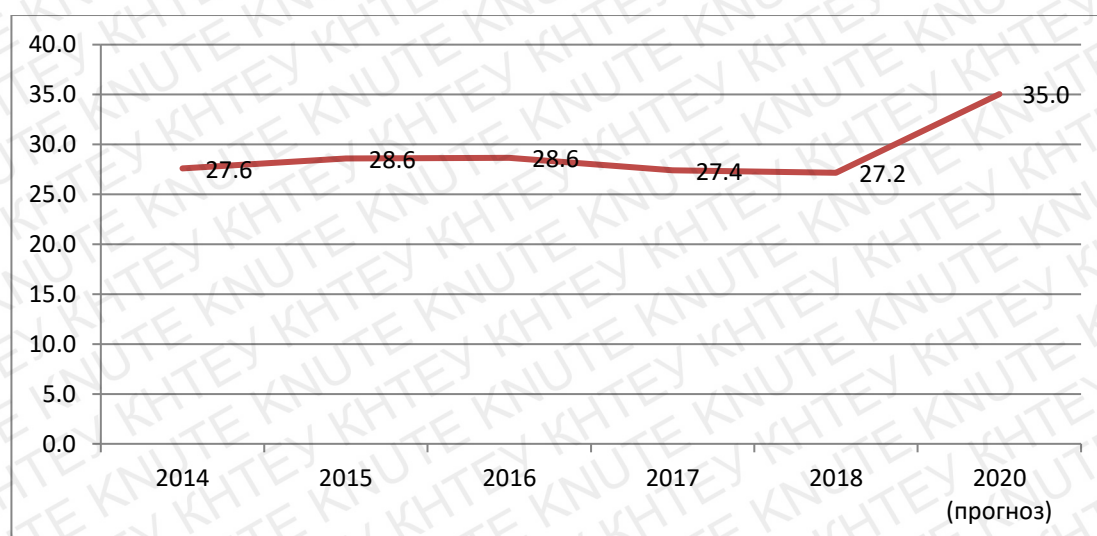

Рис. 3.1. Динаміка показників рентабельності за 2014-2020 роки, %

Розрахуємо економічний ефект щодо впровадження системи управління поставками. Збільшення доходів не планується, але заплановано змінення транспортних витрат, що призведе до збільшення прибутку підприємства.

Таблиця 3.8

Очікувані результати від впровадження запропонованих заходів,
тис. грн.

Показники	Значення показника
Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації продукції	0
Приріст повних витрат на виробництво та реалізацію продукції	-498,9
Приріст прибутку від реалізації продукції	498,9
Приріст чистого (додаткового) прибутку	409,1

Отже, внаслідок впровадження заходів чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в проектному періоді залишиться на тому ж рівні. Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції зменшаться на 498,9 тис. грн. Прибуток від реалізації продукції зросте на 498,9 тис. грн., а чистий прибуток – на 409,1 тис. грн. і складе 271,1 тис. грн. (що є позитивною тенденцією порівняно з базовим значенням – 138 тис. грн.).

На основі результатів попередніх розрахунків визначаємо основні показники економічної ефективності: капітальні витрати (початкові інвестиції), додатковий прибуток, термін окупності, чистий грошовий потік, чисту нинішню вартість проекту, гарантований (дисконтований) термін повернення інвестицій, індекси прибутковості і доходності.

Капітальні витрати (початкові інвестиції), що пов'язані з впровадженням технічних заходів, розраховують за формулою

$$K_{н}(III) = K + D - B_{p.o} - B_{op} + K_{oyd} + K_{cym} + K_{ини} + 3_{ок}, \quad (3.1)$$

де $K_{н}$ - витрати на придбання нового обладнання та добудову споруд;

K - повна початкова вартість впроваджуваного обладнання ($K = K_0 + K_{тр} + K_{зар} + K_{пр} + K_M$), що включає: K_0 – ціну обладнання; $K_{тр}$ – транспортні

витрати (4-5 % від вартості обладнання); $K_{\text{заг}}$ – заготівельно-складські витрати (1-1,5 % від вартості обладнання); $K_{\text{пр}}$ – витрати на проектування; $K_{\text{м}}$ – витрати на монтаж (8-10 % від вартості технологічного обладнання, 3-5 % для торгівельного обладнання);

D - витрати на демонтаж обладнання;

$V_{\text{р.о}}$ - вартість реалізованого обладнання;

$V_{\text{бр}}$ - сума, одержана підприємством за зданий брухт;

$K_{\text{буд}}$ - витрати на будівельні роботи, пов'язані з переплануванням або добудовою виробничих площ і споруд;

$K_{\text{сум}}$ - витрати, що виникають в інших цехах, службах підприємства, а також у суміжних галузях виробництва;

$K_{\text{інш}}$ - інші капітальні витрати на науково-дослідні та конструкторські роботи, технічну підготовку, налагодження та освоєння виробництва тощо;

$Z_{\text{о.к}}$ - зміна нормативу обігових коштів у разі зростання обсягів виробництва.

В ході попередніх розрахунків початкову вартість впроваджуваного обладнання визначено у розмірі 125 тис. грн.

Визначаємо зміну обігових коштів у розмірі 3-6 % від 80-85 % від приросту змінних витрат, який буде отримано в результаті впровадження заходу:

$$125 * 0,82 * 0,04 = 4,1 \text{ тис. грн.}$$

Капітальні витрати (початкові інвестиції), необхідні для впровадження заходу, складатимуть:

$$125 + 4,1 = 129,1 \text{ тис. грн.}$$

Додатковий чистий прибуток ($\Delta\Pi_q$) склав 409,1 тис. грн.

Термін окупності капітальних вкладень (недисконтований) розраховуємо за формулою:

$$T = K_n / \Delta\Pi_q = 129,1 / 409,1 = 0,32 \text{ року}$$

Розрахунок доцільності капітальних вкладень з урахуванням дисконтування проекту протягом його терміну економічного життя:

Проект має дисконтуватися за ставкою, що приймається на рівні ставки рефінансування НБУ чи кредитних ставок комерційних банків. Ставку дисконту приймаємо на рівні 32%.

Оскільки це нововведення передбачає встановлення лише нового обладнання без виконання будівельних робіт, то

$$\Delta A_m = 129,1 * 0,20 = 25,8 \text{ тис. грн.}$$

Отже, в нашому випадку чистий генерований грошовий потік буде дорівнювати:

$$ЧГП = \Delta Pr - n + \Delta A_{m_{обл}} = 409,1 + 25,8 = 434,9 \text{ тис. грн.}$$

Вартість (НВ) майбутніх грошових потоків за весь життєвий цикл проекту (термін економічного життя проекту) розраховуємо за формулою:

$$\sum_{i=1}^N NB_i = \sum_{i=1}^N \frac{ЧГП}{(1+p)^i} = \sum_{i=1}^N ЧГП \alpha_i, \text{ де (3.2)}$$

де ЧГП – чистий генерований грошовий потік реальних грошей за i -й рік терміну життєвого циклу проекту; p – ставка дисконту, яку беруть на рівні ставки комерційних банків (приймаємо на рівні 32%)=0,32. Термін економічного життя проекту (термін життєвого циклу) визначають, виходячи з норми амортизаційних відрахувань (Ам., %):

$$T_{ж.ц} = N = \frac{100}{Ам}, \quad (3.3)$$

де A_m – норма амортизаційних відрахувань – 20%. $T_{ж.ц} = 5$ років

α_i – коефіцієнт приведення за i -тий рік терміну економічного життя проекту. Величини коефіцієнтів приведення розраховуються на основі ставки дисконту (по роках життєвого циклу) за формулою:

$$\alpha_i = \frac{1}{(1+p)^i}, \quad (3.4)$$

де: i – певний рік терміну економічного життя проекту, грошові надходження в якому оцінюються на теперішній час.

При ставці дисконту – 32%, маємо:

$$1 \text{ рік} - a_1 = 0,758;$$

$$2 \text{ рік} - a_2 = 0,573,$$

$$3 \text{ рік} - a_3 = 0,435;$$

$$4 \text{ рік} - a_4 = 0,329;$$

$$5 \text{ рік} - a_5 = 0,250.$$

Вартість майбутніх грошових потоків, накопичених за весь життєвий цикл проекту ($\sum_{i=1}^N HB_i$) для даного нововведення буде дорівнювати:

$$HB = 434,9 * (0,758 + 0,573 + 0,435 + 0,329 + 0,250) = 434,9 * 2,345 = 1019,8 \text{ тис. грн.}$$

Чисту нинішню вартість (ЧНВ) розраховують як різницю між сумою нинішніх вартостей, накопичених за весь життєвий цикл проекту, та початковими інвестиціями:

$$ЧНВ = \sum_{i=1}^N HB_i - ПІ = 1019,8 - 129,1 = 890,7 \text{ тис. грн.}$$

Дисконтовий (гарантований) період повернення інвестицій визначають як відношення початкових інвестицій до середньорічної нинішньої вартості:

$$T_z = \frac{ПІ}{HB_{cp}} = 129,1 / 203,96 = 0,63 \text{ роки} < 5 \text{ років,}$$

де HB_{cp} – середньорічна нинішня вартість:

$$HB_{cp} = \frac{\sum_{i=1}^N HB_i}{N} = \frac{\sum_{i=1}^5 HB_i}{5} = 1019,8 / 5 = 203,96 \text{ тис. грн.}$$

Індекс доходності визначається відношенням чистої нинішньої вартості до початкових інвестицій:

$$ІД = \frac{ЧНВ}{ПІ} = 890,7 / 129,1 = 6,9 > 0.$$

Індекс прибутковості визначається відношенням суми нинішніх вартостей, накопичених за весь життєвий цикл проекту, до початкових інвестицій:

$$ІП = \frac{\sum_{i=1}^N HB_i}{ПІ} = 1019,8 / 129,1 = 7,9 > 1.$$

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність впровадження автоматизованої системи аналізу запасів за допомогою ABC-аналізу, що підтверджується такими показниками:

ЧНВ на кінець життєвого циклу наростаючим підсумком, є величина позитивна – 890,7 тис. грн.

Строк повернення інвестицій гарантований складає 0,63 року, що є прийнятним, так як значно менше терміну економічного життя проекту, що дорівнює 5 рокам.

$ID = 6,9 > 0$, що свідчить про високу ефективність проекту.

$PI = 7,9 > 1$, що є прийнятним і свідчить про високу ефективність проекту.

Всі ці наведені показники свідчать про доцільність впровадження автоматизованої системи підтримання запасів з метою зменшення транспортних витрат підприємства, крім того, підприємство покращує основні показники діяльності.

Висновки до розділу 3

В роботі був розроблений проект підвищення ефективності імпортої діяльності. У другому розділі було виявлено зниження рентабельності імпорту, що означає збільшення витрат по імпорту в порівнянні з прибутком від імпортних операцій.

Аналіз структури і динаміки витрат на імпорт показав зростання накладних витрат, куди входять витрати на транспорт. Звідси можна зробити висновок про необхідність зниження частки витрат на транспорт в загальній структурі витрат на імпортні операції. Слід зазначити, що розрахунок рентабельності показав пряму залежність між обсягом привозимої імпортої сировини і рентабельністю підприємства.

Таким чином, на основі проведеного аналізу можна зробити висновок про необхідність перегляду логістичної схеми постачання. Найбільш доцільним варіантом вирішення проблеми вважаємо збільшення обсягів сировини в кожній поставці і скорочення кількості поставок в рік.

Дана система поставок вимагає чіткого складання замовлення. Для цього необхідно забезпечити виробництво відповідним програмним забезпеченням. Головною метою установки програмного забезпечення є ефективне управління запасами при зниженні кількості поставок і збереженні їх обсягу по тоннажу.

У прогнозі очікується скорочення частки витрат на імпортні операції в загальній собівартості продукції за рахунок транспортних витрат, зниження витрат на імпортні операції за рахунок скорочення транспортних витрат.

Частка транспортних витрат скорочується в прогнозному періоді до 15,7% проти 34,2% в 2018 році. Відзначаємо збільшення ефективності в прогнозному періоді до 27,2% проти 35,0% в 2018 році. За рахунок зростання частки прибутку внаслідок зменшення вартості імпортного товару буде збільшена рентабельність реалізації до 35%.

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність впровадження автоматизованої системи аналізу запасів за

допомогою ABC аналізу, що підтверджується такими показниками:

ЧНВ на кінець життєвого циклу наростаючим підсумком, є величина позитивна – 890,7 тис. грн.

Строк повернення інвестицій гарантований складає 0,63 року, що є прийнятним, так як значно менше терміну економічного життя проекту, що дорівнює 5 рокам.

$ІД = 6,9 > 0$, що свідчить про високу ефективність проекту.

$ІІ = 7,9 > 1$, що є прийнятним і свідчить про високу ефективність проекту.

Всі наведені показники свідчать про доцільність впровадження автоматизованої системи підтривання запасів з метою зменшення транспортних витрат підприємства, крім того, підприємство покращує основні показники діяльності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами дослідження можна зробити наступні висновки.

Через зниження економічної активності і розширення масштабів переходу кінцевих користувачів паперу для друку і письма на електронні засоби передачі даних і поширення інформації видиме споживання газетного паперу в Європі скоротилося в 2018 році 3,2%. При цьому скорочення в разі газетного паперу склало 3,2%, а крейдованого паперу цистоцелюлозного - 6,5% в залежності від його виду. Споживання крейдованого паперу без вмісту деревної маси скоротилася в 2018 році на 3,4%.

Законодавство ЄС щодо постачання продукції з деревини, до якої належить і папір, регламентує тільки розкриття інформації, щодо переліку всіх видів (порід), деревина яких могла бути використана для виробництва паперу. Імпорт паперової продукції з ЄС регламентований Митний кодексом України, українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

ТОВ «Самміт» успішно працює на ринку України з 1993 р. Зараз підприємство є розвиненим поліграфічним виробництвом зі своєю арт-студією. Друкарня в 2009 році отримала державний статус українського книжкового видавництва. Підприємство пропонує повне обслуговування в області поліграфії, зовнішньої реклами, друку періодики, виготовлення книг від створення макета (арт-студія) до безкоштовної доставки готової продукції (сервіс).

Аналізуючи рентабельність діяльності та витрат ТОВ «Самміт», необхідно зауважити про негативну динаміку, що несе негативні наслідки для подальшого існування компанії, адже на 1 грн. чистого доходу від реалізації продукції припадає в середньому 1,06 грн збитку, а на 1 грн. собівартості продукції 1,61 грн збитку. Отже, ТОВ «Самміт» слід замислитися щодо стратегії подальшого існування підприємства.

Можна виділити кілька основних проблем, які відчувають вітчизняні

друкарні:

- зменшення попиту на продукцію, обумовлене зменшенням витрат на рекламу і підвищенням її вартості;
- підвищення витрат на придбання витратних матеріалів;
- збільшення цін на запчастини і обладнання.

Проблеми виникають і при виготовленні рекламних виробів, і при випуску періодичних видань. Є й позитивний момент: виробництво багатьох журналів, друк яких здійснювався за кордоном, сьогодні переведено до України. Вартість поліграфічної продукції може вирости і в 2019-2020 роках. Залежати це буде переважно від економічної ситуації, в тому числі цін на сировину, валютних курсів і можливості закуповувати папір та фарби вітчизняного виробництва. Поки що, на жаль, вітчизняна продукція не володіє достатнім якістю, а її асортимент залишається бідним.

Незважаючи на наслідки фінансово-економічної кризи, ринок поліграфії України в 2018 показує мінімальний показник, але все ж він зростає.

Повільне відродження вітчизняної друкарської індустрії зафіксувала Державна статистика, підбиваючи підсумки 1-го півріччя 2018 року. Офіційні показники виглядають наступним чином:

Друкарські цифри зростання за період січень-липень (включно) український поліграфісти реалізували на 5723,1 мільйона поліграфії (код 18 за КВЕД-2010) за кордоном було реалізовано на суму в 234 мільйони гривень в процентному відношенні це становить 103,4% відносно цього ж періоду в 2017 р.

Далеко не прямим, але все ж непрямым доказом збільшення попиту на послуги друкарів, є і дані пошукової системи Google, згідно з якими запити на кшталт «друк візиток», «друкарня» або «поліграфія» помітно зростають, починаючи з 2016 року. Слід зазначити і зростання якості та спектру пропонованих послуг. Вітчизняні поліграфісти вже давно відповідають світовим стандартам.

Розрахувавши показники матриці SWOT можемо зробити висновок, що на даному етапі розвитку ТОВ «Самміт» знаходиться у сегменті «Слабкі сторони – Можливості», а отже для нього потрібно використовувати стратегію реалізації можливостей для подолання слабкостей.

В роботі був розроблений проект підвищення ефективності імпортової діяльності. У другому розділі було виявлено зниження рентабельності імпорту, що означає збільшення витрат по імпорту в порівнянні з прибутком від імпортних операцій.

Аналіз структури і динаміки витрат на імпорт показав зростання накладних витрат, куди входять витрати на транспорт. Звідси можна зробити висновок про необхідність зниження частки витрат на транспорт в загальній структурі витрат на імпортні операції. Слід зазначити, що розрахунок рентабельності показав пряму залежність між обсягом привозимої імпортової сировини і рентабельністю підприємства.

Таким чином, на основі проведеного аналізу можна зробити висновок про необхідність перегляду логістичної схеми постачання. Найбільш доцільним варіантом вирішення проблеми вважаємо збільшення обсягів сировини в кожній поставці і скорочення кількості поставок в рік.

Дана система поставок вимагає чіткого складання замовлення. Для цього необхідно забезпечити виробництво відповідним програмним забезпеченням. Головною метою установки програмного забезпечення є ефективне управління запасами при зниженні кількості поставок і збереженні їх обсягу по тоннажу.

У прогнозі очікується скорочення частки витрат на імпортні операції в загальній собівартості продукції за рахунок транспортних витрат, зниження витрат на імпортні операції за рахунок скорочення транспортних витрат.

Частка транспортних витрат скорочується в прогнозованому періоді до 15,7% проти 34,2% в 2018 році. Відзначаємо збільшення ефективності в прогнозованому періоді до 27,2% проти 35,0% в 2018 році. За рахунок зростання

частки прибутку внаслідок зменшення вартості імпортного товару буде збільшена рентабельність реалізації до 35%.

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність впровадження автоматизованої системи аналізу запасів за допомогою ABC-аналізу, що підтверджується такими показниками:

ЧНВ на кінець життєвого циклу наростаючим підсумком, є величина позитивна – 890,7 тис. грн.

Строк повернення інвестицій гарантований складає 0,63 року (майже 1 рік), що є прийнятним, що є значно меншим терміну економічного життя проекту, що дорівнює 5 рокам.

$ІД = 6,9 > 0$, що свідчить про високу ефективність проекту.

$ІП = 7,9 > 1$, що є прийнятним і свідчить про високу ефективність проекту.

Всі ці наведені показники свідчать про доцільність впровадження автоматизованої системи підтримання запасів з метою зменшення транспортних витрат підприємства, крім того, підприємство покращує основні показники діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буряк С. В. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2017 року. Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 3. – С. 5-13.
2. Венцковський Д. Ю. Забезпечення національних інтересів в умовах імпортозалежності внутрішнього товарного ринку / Д. Ю. Венцковський // Стратегіч. пріоритети. Сер. Економіка. – 2017. – № 2. – С. 32-44.
3. Власюк Т. О. Зовнішня торгівля енергоносіями як чинник економічної безпеки України / Т. О. Власюк // Стратегіч. пріоритети. Сер. Економіка. – 2017. – № 2. – С. 113-119.
4. Герасимчук В. Г. Доктринальні основи світової торгівлі продукцією промисловості: протекціонізм і фритредерство / В. Г. Герасимчук // Екон. вісн. Нац. техн. ун-ту України "КПІ": зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 13. – С. 79-85.
5. Державна фіскальна служба України Зовнішня торгівля України за товарними групами з усіма країнами. Період 2011-2018. Товарна група 48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/fl1> (дата звернення: 14.05.2019).
6. Діяльність суб'єктів господарювання: стат. зб. за 2016 рік / за ред. М.С. Кузнецової. Київ, 2017. – 630 с.
7. Дубас Р. О. Глобалізаційні драйвери сучасної видавничої справи. Стратегія розвитку України. – 2015. – № 1. – С. 50-52.
8. Европейское законодательство по древесине: Регламент (ЕС) № 995/2010, Имплементационный регламент № 607/2012, Делегированный регламент № 363/2012, Руководство по применению Регламента (ЕС) № 995/2010 и подзаконных актов по древесине (полные тексты и часто задаваемые вопросы с комментариями WWF). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://wwf.ru/upload/iblock/0e1/es_reg_site.pdf

9. Щорічний огляд ринку лісових товарів, 2017-2018 роки-
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.fao.org/forestry/statistics/80577/ru/>
10. Жукова Л. М. Розвиток внутрішнього ринку як напрямок
підвищення національної конкурентоспроможності / Л. М. Жукова // Бізнес
Інформ. – 2017. – № 7. – С. 58-63.
11. Капталан С. М. Особливості розвитку зовнішньоекономічних
зв'язків регіонів на сучасному етапі / С. М. Капталан // Держава та регіони.
Сер. Економіка та підприємництво. – 2015. – Вип. 5. – С. 42-48.
12. Кононенко Я. В. Моделі оцінки економічного ефекту та
ефективності експортно-імпорتنих операцій (на прикладі парфумерно-
косметичних підприємств хімічної промисловості) / Я. В. Кононенко // Вісн.
Нац. ун-ту "Львів. політехніка". – 2015. – № 819. – С. 52-57.
13. Лупак Р. Л. Аспекти ефективності державної політики
імпортозаміщення в контексті розвитку внутрішнього ринку і гарантування
економічної безпеки держави / Р. Л. Лупак // Держава та регіони. Сер. Держ.
упр. – 2017. – Вип. 3. – С. 78-83.
14. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України
від 13.03.2012 № 4495-VI (станом на 23 жовтня 2013) / Верховна Рада
України: офіційний веб-сайт. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> – Назва з екрана.
15. Митний тариф України [Електронний ресурс] : Закон України від
19.09.2013 р. № 584-VII. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/584-18. –
16. Моргун Г. В. Стратегічний контролінг експортно-імпоротної
діяльності підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Г. В.
Моргун; Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. – Харків, 2016. – 20 с.
17. Носач Л. Л. Системність вибору оптимальної форми оплати
міжнародних розрахунків / Л. Л. Носач, К. Ю. Величко // Бізнес Інформ. –
2016. – № 10. – С. 39-46.
18. Огонь Ц. Г. Оцінка ризиків та завдання митного контролю в

Україні / Ц. Г. Огонь, Ю. А. Ломейко // Екон. вісн. ун-ту / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – 2017. – Вип. 33/1. – С. 428-439.

19. Семененко О. Г. Переробна промисловість: аналіз стану та основних тенденцій розвитку / О. Г. Семененко // Екон. вісн. ун-ту/ Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – 2016. – Вип. 31/1. – С. 104-113.

20. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.kmu.gov.ua/dmsu/control/.../list?...](http://www.kmu.gov.ua/dmsu/control/.../list?)

21. Черкас Н. І. Дослідження чинників економічного зростання у країнах Центрально-Східної Європи / Н. І. Черкас // Проблеми економіки. – 2018. – № 1. – С. 28-35.

22. Шендерівська Л. П. Основні напрями розвитку підприємств поліграфічної галузі. Інтелект XXI. – 2015. – № 1. – С. 56-62.

23. CEPI Key statistics report 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cepi.org/key_statistics_2018

24. Tyschenko V. The customs policy of the state through the prism of incentives and restrictions = Митна політика держави крізь призму стимулів та обмежень / V. Tyschenko, O. E. Naydenko, V. V. Karpova, O. I. Omelchenko // Фінанс.-кредит. діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. – 2018. – Вип. 3. – С. 256-267.

25. Ukrainian Reading and Publishing Data 2018. Книговидання в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.chytomo.com/knygovydannya-v-ukrayini/>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	ТОВ «Самміт»	за ЄДРПОУ	
Територія		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності		за КВЕД	
Середня кількість працівників	27		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4	4
Основні засоби:	1010	1391	1333
первісна вартість	1011	2810	2876
знос	1012	(1419)	(1543)
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090	44	33
Усього за розділом I	1095	1439	1370
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	952	921
Виробничі запаси	1101	22	23
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	930	898
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		

Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	45	29
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	2	6
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	4	1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	75	109
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	75	109
Витрати майбутніх періодів	1170	0	24
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	1078	1090
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2517	2640

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	202	202
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	962	962
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-280	-418
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	884	746
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	16	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	4	0

Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	20	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	867	934
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	656	686
за розрахунками з бюджетом	1620	44	43
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625	15	16
за розрахунками з оплати праці	1630	31	35
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	1613	1714
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	2517	2640

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10871	10490
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8549)	(8234)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	2322	2256
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	24	24
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(553)	(398)
Витрати на збут	2150	(1704)	(1738)
Інші операційні витрати	2180	(22)	(14)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	67	130
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(164)	(174)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(97)	(44)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(35)	(32)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(6)	(0)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(138)	(76)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-138	-76

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1308	1053
Витрати на оплату праці	2505	1002	957
Відрахування на соціальні заходи	2510	368	353
Амортизація	2515	161	181
Інші операційні витрати	2520	291	263
Разом	2550	3130	2807

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ДОДАТОК Б

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2018 01 01
Підприємство	ТОВ «Самміт»	за ЄДРПОУ	
Територія		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності		за КВЕД	
Середня кількість працівників	24		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4	4
Основні засоби:	1010	1506	1391
первісна вартість	1011	2757	2810
знос	1012	(1251)	(1419)
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090	52	44
Усього за розділом I	1095	1562	1439
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	999	952
Виробничі запаси	1101	31	22
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	968	930

Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16	45
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	9	2
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	7	4
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	100	75
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	100	75
Витрати майбутніх періодів	1170	4	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	1135	1078
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2697	2517

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	202	202
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	927	962
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-204	-280
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	925	884
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	32	16
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	1	4
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		

резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	33	20
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	782	867
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	844	656
за розрахунками з бюджетом	1620	15	44
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625	31	15
за розрахунками з оплати праці	1630	65	31
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645	2	
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	1739	1613
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	2697	2517

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10490	9728
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8234)	(7562)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	2256	2166
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	24	13
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(398)	(374)
Витрати на збут	2150	(1738)	(1684)
Інші операційні витрати	2180	(14)	(20)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	130	101
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(174)	(168)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(44)	(67)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(32)	(34)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(0)	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(76)	(101)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-76	-101

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1053	1189
Витрати на оплату праці	2505	957	935
Відрахування на соціальні заходи	2510	353	343
Амортизація	2515	181	172
Інші операційні витрати	2520	263	273
Разом	2550	2807	2912

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ДОДАТОК В

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	ТОВ «Самміт»	за ЄДРПОУ	
Територія		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності		за КВЕД	
Середня кількість працівників	24		
Одиниця виміру: тис.грн. без десятичного знака			
Адреса			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4	4
Основні засоби:	1010	1410	1506
первісна вартість	1011	2375	2757
знос	1012	(965)	(1251)
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090	43	52
Усього за розділом I	1095	1457	1562
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	808	999
Виробничі запаси	1101	40	31
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	768	968
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24	16
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		9
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	6	7
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	66	100
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	66	100
Витрати майбутніх періодів	1170	2	4
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	906	1135
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2363	2697

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	202	202
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	754	927
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-103	-204
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	853	925
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	48	32
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		1
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		

інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	48	33
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	675	782
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	660	844
за розрахунками з бюджетом	1620	36	15
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625	28	31
за розрахунками з оплати праці	1630	63	65
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		2
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	1462	1739
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	2363	2697

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9728	9292
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7562)	(7226)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	2166	2066
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	13	10
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(374)	(355)
Витрати на збут	2150	(1684)	(1632)
Інші операційні витрати	2180	(20)	(5)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	101	84
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(168)	(121)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(67)	(33)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(34)	(70)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		(12)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(101)	(82)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-101	-82

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1189	1013
Витрати на оплату праці	2505	935	897
Відрахування на соціальні заходи	2510	343	324
Амортизація	2515	172	135
Інші операційні витрати	2520	273	237
Разом	2550	2912	2606

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ДОДАТОК Г

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2016 01 01
Підприємство	ТОВ «Самміт»	за ЄДРПОУ	
Територія		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності		за КВЕД	
Середня кількість працівників	25		
Одиниця виміру: тис.грн. без десятичного знака			
Адреса			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2015 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4	4
Основні засоби:	1010	1314	1410
первісна вартість	1011	2148	2375
знос	1012	(834)	(965)
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090	173	43
Усього за розділом I	1095	1491	1457
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	659	808
Виробничі запаси	1101	25	40
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	634	768
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	3	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	1	6
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	121	66
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	121	66
Витрати майбутніх періодів	1170	19	2
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	826	906
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2317	2363

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	202	202
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	754	754
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-21	-103
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	935	853
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	64	48
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	2	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		

Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	66	48
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	571	675
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	640	660
за розрахунками з бюджетом	1620	33	36
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625	19	28
за розрахунками з оплати праці	1630	53	63
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	1316	1462
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	2317	2363

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9292	7702
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7226)	(6036)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	2066	1666
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	10	
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(355)	(304)
Витрати на збут	2150	(1632)	(1250)
Інші операційні витрати	2180	(5)	(22)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	84	90
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(121)	(95)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(37)	(5)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(33)	(27)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(12)	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(82)	(32)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-82	-32

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1013	949
Витрати на оплату праці	2505	897	721
Відрахування на соціальні заходи	2510	324	262
Амортизація	2515	135	134
Інші операційні витрати	2520	237	181
Разом	2550	2606	2247

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ДОДАТОК Д

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2015 01 01
Підприємство	ТОВ «Самміт»	за ЄДРПОУ	
Територія		за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності		за КВЕД	
Середня кількість працівників	25		
Одиниця виміру: тис.грн. без десятичного знака			
Адреса			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2014 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3,7	3,7
Основні засоби:	1010	1345,6	1313,3
первісна вартість	1011	2064,6	2147,8
знос	1012	(719)	(834,5)
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090	0	173,8
Усього за розділом I	1095	1349,3	1491
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	625,5	659,3
Виробничі запаси	1101	56,2	25,5
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	569,3	633,8
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	17,5	22,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	3,6	2,6
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	4,2	1,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	79,5	121
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	79,5	121
Витрати майбутніх періодів	1170	97,9	19
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	828,2	826
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2177,5	2317

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	201,9	201,9
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	753,5	753,5
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11,9	-20,5
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	967,3	934,9
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	0	64
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	2,6	2,2
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		

інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	2,6	66,2
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	554,8	570,7
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	536,3	639,6
за розрахунками з бюджетом	1620	47,4	33
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625	20,1	18,6
за розрахунками з оплати праці	1630	48	53,2
за одержаними авансами	1635	1	0,3
за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	1207,6	1315,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	2177,5	2317

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2014 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7702	7604.1
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6036.5)	(5973.6)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	1665.5	1630.5
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120		
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(303.7)	(255)
Витрати на збут	2150	(1249.7)	(1247.9)
Інші операційні витрати	2180	(22)	(31.8)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	90.1	95.8
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(94.6)	(76.3)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		19.5
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(4.5)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(27.9)	(23.7)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(32.4)	(4.2)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(32.4)	(4.2)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	948.4	862.4
Витрати на оплату праці	2505	721.4	500.5
Відрахування на соціальні заходи	2510	262.4	187.5
Амортизація	2515	133.7	103.6
Інші операційні витрати	2520	181.2	214.9
Разом	2550	2247.1	1868.9

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

ДОДАТОК Ж

Основні рейтингові системи, що є результатом глобальних досліджень
бізнес-середовища країн

Назва індексу	Скоро чена назва	Організація, яка здійснило дослідження та формує рейтинг	Посилання
Індекс глобальної конкурентоспроможності <i>The Global Competitiveness Index - 2018</i>	GCI	Всесвітній економічний форум	http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/

Індекс економічної свободи <i>Index of Economic Freedom - 2018</i>	IEF	The Heritage Foundation and The Wall Street Journal	http://www.heritage.org/index/
Індекс залучення країн світу до міжнародної торгівлі <i>Enabling Trade Index - 2016</i>	ETI	Всесвітній економічний форум	http://www3.weforum.org/docs/WEF_GETR_2016_report.pdf
Індекс легкості ведення бізнесу <i>Doing Business - 2018</i>	DB	Всесвітній банк	http://www.doingbusiness.org/Rankings

ДОДАТОК 3

Структура агрегованого показника оцінювання стану бізнес-середовища
країни

Складова бізнес-середовища	Індикатор	Посилання на ресурс
S1 Макроекономічне середовище	1. макроекономічна стабільність 2. розмір ринку 3. монетарна свобода	GCI : Macroeconomic environment GCI : Market size IEF : Monetary Freedom
S2 Ступінь економічного лібералізму (торгове)	1. доступ до внутрішнього ринку 2. доступ на зовнішні ринки 3. ефективність ринку товарів 4. фіскальна свобода	ETI : Domestic market access ETI : Foreign market access GCI : Goods market efficiency IEF : Fiscal Freedom
S3 Інституціональне середовище	1. ефективність урядової політики 2. етика та корупція 3. зловживання впливом 4. приватні інститути 5. ефективність і прозорість прикордонного управління (митної адміністрації) 6. право власності	GCI : Institutions : Public-sector performance GCI : Institutions : Ethics and corruption GCI : Institutions : Undue influence GCI : Institutions : Private institutions ETI : Efficiency and transparency of border administration IEF : Property Rights
S4 Підприємницьке середовище	1. діловий клімат 2. конкурентоспроможність компаній 3. реєстрація підприємства 4. реєстрація власності 5. оподаткування 6. забезпечення виконання контрактів	ETI : Operating environment GCI : Business sophistication DB : Starting a Business DB : Registering Property DB : Paying Taxes DB : Enforcing Contracts
S5 Фінансово-інвестиційне середовище	1. розвиненість фінансового ринку 2. отримання кредитів 3. захист інвесторів (міноритарних) 4. свобода інвестицій	GCI : Financial market development DB : Getting Credit DB : Protecting Minority Investors IEF : Investment Freedom
S6 Інфраструктурне середовище	1. наявність (доступність) та якість транспортної інфраструктури 2. наявність та якість транспортного сервісу 3. наявність та використання ІКТ 4. Інфраструктура електрики та телефонії 5. Рівень технологічного	ETI : Availability and quality of transport infrastructure ETI : Availability and quality of transport services ETI : Availability and use of ICTs GCI : Electricity and telephony infrastructure GCI : Technological readiness

Продовження Додатку 3

	розвитку 6. Інноваційний потенціал	GCI : Innovation
S7 Ринок праці	1. ефективність ринка праці 2. вища освіта та професійна підготовка 3. свобода праці (трудових відносин)	GCI : Labor market efficiency GCI : Higher education and training IEF : Labor Freedom

Додаток 3.1.

Початкові даані для розрахунку агрегованого показника оцінювання
стану бізнес-середовища країни

		Фінляндія	Австрія	Франція
S1	GCI : Macroeconomic environment	5,5	5,5	4,8
Макроекономічне середовище	GCI : Market size	4,2	4,6	5,7
	IEF : Monetary Freedom	84,8	81,5	79,1
S2 Ступінь економічного лібералізму (торгове)	ETI : Domestic market access	5,4	5,4	5,3
	ETI : Foreign market access	3,9	4,4	4,3
	GCI : Goods market efficiency	5,2	4,9	4,7
	IEF : Fiscal Freedom	86,4	85,5	64,9
S3	GCI : Institutions : Public-sector	5,4	4	3,8
Інституціональне середовище	GCI : Institutions : Ethics and corruption	6,3	4,9	4,7
	GCI : Institutions : Undue influence	6,2	4,7	4,6
	GCI : Institutions : Private institutions	6	5,5	5,2
	ETI : Efficiency and transparency of border	6,3	6,3	5,8
	IEF : Property Rights	89,6	84,2	82,5
S4	ETI : Operating environment	5,8	5,4	5
Підприємницьке середовище	GCI : Business sophistication	5,3	5,6	5,2
	DB : Starting a Business	43	118	30
	DB : Registering Property	28	32	96
	DB : Paying Taxes	11	40	55
	DB : Enforcing Contracts	46	10	12
S5 Фінансово-інвестиційне середовище	GCI : Financial market development	5,5	4,6	4,5
	DB : Getting Credit	60	85	99
	DB : Protecting Minority Investors	72	33	38
	IEF : Investment Freedom	85	90	75
S6	ETI : Availability and quality of transport	4,9	4,7	6,1
Інфраструктурне	ETI : Availability and quality of transport	5,6	5,7	5,4

Продовження додатку 3.1

середовище	ETI : Availability and use of ICTs	6,4	6,1	6
	GCI : Electricity and telephony	5,4	6,7	6,2
	GCI : Technological readiness	6	6	5,9
	GCI : Innovation	5,7	5	4,9
S7 Ринок праці	GCI : Labor market efficiency	4,8	4,5	4,3
	GCI : Higher education and training	6,2	5,7	5,4
	IEF : Labor Freedom	50,3	68,7	45,2

Додаток 3.2

Нормалізовані дані для розрахунку агрегованого показника оцінювання стану бізнес-середовища країни

		Фінляндія	Австрія	Франція
S1	GCI : Macroeconomic environment	5,5	5,5	4,8
Макроекономічне середовище	GCI : Market size	4,2	4,6	5,7
	IEF : Monetary Freedom	5,9	5,7	5,5
S2 Ступінь економічного лібералізму (торгове)	ETI : Domestic market access	5,4	5,4	5,3
	ETI : Foreign market access	3,9	4,4	4,3
	GCI : Goods market efficiency	5,2	4,9	4,7
	IEF : Fiscal Freedom	6,0	6,0	4,5
S3	GCI : Institutions : Public-sector	5,4	4	3,8
Інституціональне середовище	GCI : Institutions : Ethics and corruption	6,3	4,9	4,7
	GCI : Institutions : Undue influence	6,2	4,7	4,6
	GCI : Institutions : Private institutions	6	5,5	5,2
	ETI : Efficiency and transparency of border	6,3	6,3	5,8
	IEF : Property Rights	6,3	5,9	5,8
S4	ETI : Operating environment	5,8	5,4	5
Підприємницьке середовище	GCI : Business sophistication	5,3	5,6	5,2
	DB : Starting a Business	5,4	2,7	5,8
	DB : Registering Property	5,9	5,8	3,4
	DB : Paying Taxes	6,7	5,5	4,9
	DB : Enforcing Contracts	5,3	6,7	6,6

Продовження додатку 3.2

S5 Фінансово-інвестиційне середовище	GCI : Financial market development	5,3	5,6	5,2
	DB : Getting Credit	4,8	3,8	3,3
	DB : Protecting Minority Investors	4,3	5,7	5,6
	IEF : Investment Freedom	5,9	6,3	5,2
S6 Інфраструктурне середовище	ETI : Availability and quality of transport	4,9	4,7	6,1
	ETI : Availability and quality of transport	5,6	5,7	5,4
	ETI : Availability and use of ICTs	6,4	6,1	6
	GCI : Electricity and telephony	5,4	6,7	6,2
	GCI : Technological readiness	6	6	5,9
	GCI : Innovation	5,7	5	4,9
S7 Ринок праці	GCI : Labor market efficiency	4,8	4,5	4,3
	GCI : Higher education and training	6,2	5,7	5,4
	IEF : Labor Freedom	3,5	4,8	3,2